

SERBIAN MIRROR ГЛЕДАЛО

ОД АТЛАНТИКА ДО ПАЦИФИКА
INDEPENDENT SERBIAN
NEWSPAPER IN THE USA
НЕЗАВИСНИ МЕСЕЧНИ
ЛИСТ СРБА У САД

Holy Resurrection
Serbian Orthodox Cathedral

Celebrating
30 years

SerboFest 2021

August 6th-8th

5701 N. Redwood Drive • Chicago, Illinois
190 between Cumberland & Canfield

FRIDAY
6 pm-Midnight

SATURDAY
Noon-Midnight

SUNDAY
Noon-9 pm

www.serbfestchicago.com

Free Parking • Free Admission

DALEKO JE EU

SNO TRADICIONALNA PROSLAVA VIDOVDANA U ČIKAGU

DOKTOR ANDREW FISHMAN

TAMO GDE ŽIVOT POČINJE I LJUBAV NIKADA NE NESTAJE

EVROPSKO PRVENSTVO
UKOŠARCI ZA ŽENE

SRBIJA PRVAK EVROPE

SRPSKI FILMSKI FESTIVAL ČIKAGO PONOVO PRVOG VIKENDA U DECEMBRU

čitajte nas online: www.serbianmirror.com

Dr Vesna Simić O.D.

**Doktor optometije sa dve decenije iskustva.
Generalni očni pregledi odraslih i dece.**

*Specijalizovana ordinacija za
vision rehabilitaciju dece i odraslih
sa poremećajem strabizma,
ambliopije, i binokularnih smetnji koji
moгу potencijalno da utiču na učenje.*

**Mogućnost zaustavljanja miopije
(kratkovidosti) kod dece, po najnovijim
metodama bez hirurških zahvata**

**PARK RIDGE, IL
350 S. Northwest Highway
Park Ridge, IL 60068
Phone: 847.823.8283**

Ako imate samo
državno osiguranje
Public Aid karticu,
isključivo pozovite na ovaj broj
773-592-9887

email: vsimic@nsvc.com

website: www.nsvc.com

**INTERNATIONAL
SHIPPING**

TRANSPORT AUTOMOBILA, MOTORCIKALA,
ATV, ČAMACA, JET -SKI-ja & LIČNIH STVARI
U EVROPU I BILO GDE U SVETU

OKEANSKI TRANSPORT

TRANSPORT 20' & 40' KONTEJNERA ILI POJEDINAČNIH POŠILJKI
U NAŠIM ZBIRNIM KONTEJNERIMA

AVIONSKI TRANSPORT

BEOGRAD, ZAGREB, LJUBLJANA, SARAJEVO, SKOPLJE, PODGORICA

U.S. CUSTOMS BROKERAGE SERVICE

TRANSPORT POŠILJKI PREMA U.S. & CARINJENJE U U.S.

LOS ANGELES, CA
Phone: 310-215-0032

CHICAGO, IL
Phone: 773-850-2043

LAS VEGAS, NV
Phone: 702-758-5394

MIAMI, FL
Phone: 904-417-8464

PHOENIX, AZ
Phone: 623-396-5868

NEW YORK, NY
Phone: 201-822-5443

SAN FRANCISCO, CA
Phone: 415-621-9594

WASHINGTON D.C.
Phone: 202-630-5751

WWW.AQUAAIRENTERPRISES.COM

Aqua Air Enterprises, 5250 W. Century Blvd. #606, Los Angeles, CA 90045

Telephone: (310) 215-0032 | Fax: (310) 215-1628, Email Us: contact@aquaairenterprises.com

FIND US ON SOCIAL MEDIA

ОГЛЕДАЛО

SADRŽAJ

SADRŽAJ

<i>Proslava Vidovdana</i>	strane 4-5
<i>Daleko je EU</i>	strana 6
<i>Stanišić i Stamatović osuđen i na po 12 godina zatvora</i>	
<i>Pronadjene slike nagih devojčica iz Petnice</i>	strana 7
<i>Kako je pandemija promenila komunikacije</i>	strana 8
<i>Na mestu besmisla i smrti</i>	strana 9
<i>Tamo gde život počinje i ljubav nikad ne prestaje</i>	strane 10-11
<i>U Ogledalu sa Ivanusom - Biljana Regan</i>	strana 12
<i>Tvrda opasnost od meke kineske moći</i>	strana 13
<i>Srbija kao bajka</i>	strane 14-15
<i>120 godina Srpskog narodnog saveza</i>	strana 18-19
<i>Recept za zrno nade</i>	strane 20-21
<i>Kako su Srbi pokorili NBA</i>	strane 22-23
<i>Sport: Srbija prvak Evrope u košarci</i>	strana 24
<i>Kosara Savkić: Doživeti stotu</i>	strana 25
<i>Astrologija – Horoskop za jul 2021.</i>	
<i>Kad sebe vidi, stah se boji</i>	strane 26-27
<i>Porodica: Preporuke za zaštitu od vrućine</i>	
<i>Značaj cinka za organizam</i>	strana 28
<i>Čestitke Ogledala</i>	
<i>Recept Ogledala: Pita</i>	strana 29
<i>Vedra strana Ogledala</i>	strana 30

TIRAŽ: 18.000

„Što god tkaš, vezuj konce za nebo”

Sv. Vladika Nikolaj Velimirović

SRPSKI FILMSKI FESTIVAL ČIKAGO

Poštovani ljubitelji filma,
Srpski filmski festival Čikago planiramo za prvi vikend u decembru, kada se i obično održavao svih prethodnih godina.

Upravo radimo na selekciji filmova. U pregovorima smo sa glumcima, režiserima i producentima, gostima festivala.

Nadamo se da ćemo ove godine od 2 - 5 decembra održati još jedan uspešan festival Srpskog filma u Čikagu i zadovoljiti ukus vas ljubiteja dobrog domaćeg filma. Kao i da ćemo festival održati u potpuno bezbednim uslovima za sve nas.

Odbor Srpskog filmskog festivala Čikago.

PUBLISHED BY

Ogledalo - Serbian Mirror. Inc

P O BOX 13472 CHICAGO IL 60613

· Phone: 773.744.0373

· OSNIVAČ: Slavica Petrović

· UREDNIK: Slavica Petrović

· GRAFIČKI UREDNIK: Zoran Marinković

· REDAKCIJA: Marijana Maljković,

Marko Lopušina, Aleksandar Stanković

Vojin Drenovac, Dejan Marinković

· DOPISNICI: Vanja Bulić, Ivan Kalauzović, Stefanija Djokić (Beograd), Staša Nastić (Holivud), Vukašin Petrović (Njujork),

Milomir Ognjanović (Havai)

· PREDSTAVNIŠTVA ·

· LOS ANDJELES: Dragan Rakonjac (562.397.9001)

· BEOGRAD: Zoran Marinković (062.821.4385)

ALL RIGHTS RESERVED:

Ogledalo is not responsible for advertisements, advertising articles and their contents

E-mail: ogledalo@gmail.com

Web: www.serbianmirror.com

GODIŠNJA PRETPLATA NA OGLEDALO 12 MESECI - \$50.00

NAME: .....

ADDRESS: .....

CITY: ..... STATE: .....

ZIP: ..... TEL: .....

Ispunjen formular zajedno sa čekom pošaljite
na adresu Ogledala

Ogledalo - Serbian Mirror -
PO BOX 13472 Chicago IL 60613

SRPSKI VIDOVDAN ZVANIČNO PRAZNIK GRADA

Srpski nacionalni praznik Vidovdan zvanično proglašen za praznik grada Čikaga.

Uz samo nekoliko nacionalnih praznika u Čikagu sada se zvanično našao i srpski Vidovdan.

Gradonačelnica Čikaga Lori Lajtfut je 28. juna zvanično, na ponos svih Srba, proglasila Vidovdan praznikom grada Čikaga. Proglas je obrazložila sledećim činjenicama:

Uzimajući u obzir da Čikago ima najbrojniju srpsku zajednicu u Sjedinjenim Američkim državama, da su se Srbi nastanili ovde još daleke 1880. godine i u mnogome doprineli na rzvoju grada na polju umetnosti, biznisa, obrazovanja, nauke i medicine...

Uzimajući u obzir i to da su Čikago i Beograd sestrinski gradovi od 2005. godine, što je produbilo istorijske, kulturne i ekonomske odnose koji godinama postoje izmedju ova dva grada.

Imajući u vidu i to da je

Vidovdan jedan od najvažnijih praznika za Srbe, koji slavi izdržljivost pokorenog naroda, njegovu čežnju za slobodom, dostojanstvom i jednakošću, a koji slave Srbi širom sveta.

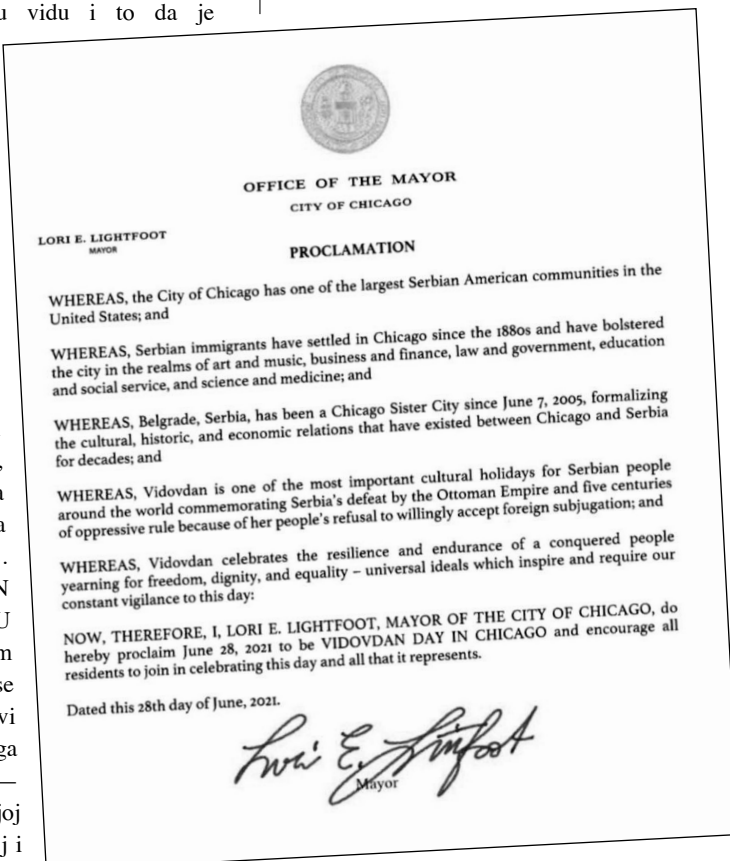
“Ja, Lori Lajtfut, gradonačelnica Čikaga proglašavam 28. jun, 2021. za DAN VIDOVDANA U ČIKAGU i pozivam sve građane da se pridruže proslavi ovog dana i svega što on predstavlja“ — napisala je u svojoj proklamaciji

Gradonačelnica Lori Lajtfut

gradonačelnica Lori Lajtfut.

DRAGI SRBI, SREĆAN NAM VIDOVDAN!

Izjava Generalnog konzula Republike Srbije u Čikagu Damjana Jović

PROGLAŠENJE PRAZNIKA VIDOVDAN DAY BUDI NAJLEPŠU EMOCIJU U SRCU SRBINOVOM

Od l u k a gradonačelnice Č i k a g a , gospodje Lori E. Lajtfut, da zvanično proglasi 28.jun za dan kada se u gradu Čikagu obeležava Vidovdan Day je znak poštovanja i gest prijateljstva prema čitavom srpskom narodu i posebno srpskoj zajednici u Čikagu. To je gest koji su propustili da učine mnogi prethodni gradonačelnici

i američki političari u prethodnih 100 godina, te stoga ima posebnu težinu, budi najlepšu emociju u srcu Srbinovom i zaslužuje veliko poštovanje i zahvalnost srpskog naroda. Nadam se da bi ovaj čin gradonačelnice Lajtfut mogao da bude vesnik novog procvata sveukupnog prijateljstva ponosnog srpskog i velikog američkog naroda. Mi Srbi smo prijateljstvo drugih naroda uvek znali da cenimo, pa verujem da æ i ovoga puta biti tako. Moram da istaknem i presudan

Generalni konzul RS u Čikagu, Damjan Jović

doprinos uspehu ove inicijative od strane gospodje Martine (Tomašević) Hone, najbliže saradnice gradonačelniceLajtfut. Na Martinu treba da budemo svi veoma ponosni, jer je ona najbolji primer toga kako američki državljani srpskog porekla svojim angažovanjem mogu da doprinesu jačanju prijateljskih odnosa srpskog i američkog naroda, odnosno Republike Srbije i SAD.

Želim da istaknem da je Generalni konzulat Republike Srbije uspostavio izuzetne odnose sa gradskim vlastima u Čikagu i zato verujem da će ovaj Vidovdan 2021. označiti početak plodonosne saradnje, koja će poslužiti daljoj afirmaciji srpskog naroda i države Srbije na ovim prostorima. Nekoliko zajedničkih inicijativa je već u razmatranju i ja očekujem da pre kraja leta krenemo u fazu realizacije.

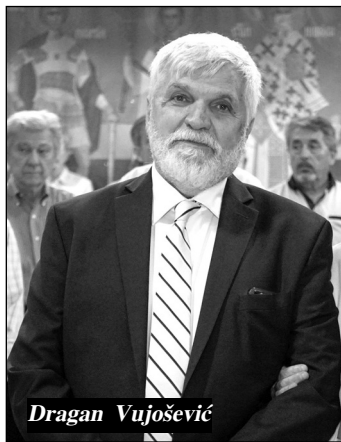
TRADICIONALNA PROSLAVA VIDOVDANA SNO U ČIKAGU

Jedna od najstarijih srpskih organizacija u Americi, Srpska narodna odbrana, i ove godine jetrodionalno obeležila Vidovdan, najpre svetom liturgijom u manastiru Nova Gračanica, a zatim i svečanom Vidovdanskom akademijom u sali manastira.

Obeležavanje velikog srpskog praznika upriličili su svojim prisustvom i generalni konzul Republike Srbije u Čikagu gospodin Damjan Jović, Njegovo preosveštenstvo vladika Longin, najstariji članovi ove organizacije i ugledni Srbi gospodin Vlado Bjelopetrović i gospodin Branko Tupanjac, pred-

stavnici mnogih srpskih nacionalnih organizacija, a specijalni gost i govornik bio je profesor dr Višeslav Simić.

Dragan Vujošević

Domaćin slave bio je i ove godine predsednik SNO Dragan Vujošević sa suprugom Vericom.

Generalni konzul gospodin Jović je takodje pozdravio prisutne, istakao značaj Vidovdana i izmedju ostalog pomenuo da država obnavlja manastire na Kosovu, trenutno manastir Ljeviška u Prizrenu, koji su šiptari spalili, i dao konstruktivan predlog ko god je zainteresovan da se u ovaj projekat uključi.

Prisutne je pozdravio predsednik SNO gospodin Vujošević i u svom obraćanju govorio je o važnosti udruživan-

ja i zajedništva, a Njegovo visoko preosveštenstvo vladika Longinje izmedju ostalog u svom obraćanju rekao koliko veću važnost Vidovdanima naovim prostorima nego u samoj matici.

Na pitanje da li je zadovoljan ovogodišnjom Vidovdanskom akademijom, kao novi predsednik SNO, gospodin Vujošević je za "Ogledalo" rekao:

Naš narod kaže "kako sam se nadala, dobro sam se udala", pa i ja baš tako. Moramo se suočiti sa činjenicom da je ova korona napravila haos u životu svih nas i da će biti teško, a možda i nemoguće da bude kao što je nekad bilo. Banketu je prisustvovalo oko 150 ljudi, u poredjenju sa prošlom godinom super, a ni blizu poseti u 2019. Moram da naglasim da je ovde u čikaškom basenu Vidovdanu prošlosti proslavljala SAMO Srpska narodna odbrana, dok je ove godine bilo konkurencije. Znajući šta Vidovdan znači za srpski narod, pogotovo danas posle odluke majora grada Čikaga da isti prihvati kao praznik, zalagaću se da ovo bude SVESRPSKI praznik spektaku-

larno organizovani proslavljeni u našem manastiru Nova Gračanica.

I na kraju, moram da se zahvalim gostu, profesoru dr Višeslavu Simiću koji je održao divnu besedu. Lepo je bilo čuti i govor Njegove ekselencije Damjana Jovića, generalnog konzula Republike Srbije, kao i nadahnjujuću besedu našeg vladike Longina.

Nadamo se da ćemo

Prof. dr Višeslav Simić

sledeći Vidovdan slaviti u samom centru Čikaga uz svečanu paradu, kakvu smo imali pre petnaestak godina, ali sada uz podršku grada Čikaga, naravno u organizaciji SNO

FOTO: SAŠA LUKIĆ STV

NA VIDOVDAN OTKRIVENA SPOMEN-PLOČA MINI KARADŽIĆ U BEČU

"Ovo je istorijski trenutak. Ovakvi događaji se ne zaboravljaju. Srpski narod u Austriji treba da je ponosan na svoje prethodnike, koji su gradili život zajedno sa Austrijancima."

Na Vidovdan, najznačajniji srpski praznik, u Beču je svečano otkrivena spomen-ploča Vilhelmini Mini Karadžić, u ulici Rasumowskygase 22, u trećoj bečkoj opštini.

Spomen-ploču su otkrili dr Nebojša Rodić, ambasador Republike Srbije u Austriji i Njegovo preosveštenstvo Andrej, episkop Austrijsko-Švajcarske eparhije. U svom obraćanju ambasador Rodić je podsetio prisutne Srbe i Austrijance na zasluge Mine Karadžić na polju prevodjenja srpskih narodnih pesama i u oblasti slikarstva i saradnji sa njenim ocem prosvetiteljem Vukom Stefanovićem Karadžićem. Mina i Vuk sa porodicom su živeli na

dvadesetak adresa u Beču, ali je ova najpoznatija. Spomen-ploča je postavljena na zgradi pored parka sa bistom Vuka Karadžića. Ambasador je naglasio da će trenutak otkrivanja spomen-ploče postati istorija.

Vladika Andrej je na nemačkom jeziku zahvalio Austrijsko-srpskom društvu "Vilhelmina Mina Karadžić" i predsednici akademiku Svetlani Matić, na ovom velikom poduhvatu i naglasio da je Beč, postavljanjem spomen-ploče, postao još atraktivniji grad.

"Srećan sam što imamo

ovako sjajnu saradnju sa našim srpskim prijateljima. Ovaj događaj je važan simbol kulture, koji povezuje dva naroda. Meni lično je velika čast što spomen-ploča Mini Karadžić, austrijsko-srpskoj književnici i slikarki, krasi zid naše zgrade, koja ima bogatu istorijsku priču", izjavio je Uriah Klaus, vlasnik zgrade, kome je Svetlana Matić uručila specijalnu Zahvalnicu svog društva.

Ispred gradskih vlasti Beča govorila je Aleksandra Psihos, predstavnik treće bečke opštine, koja je naglasila značaj ove spomen-ploča za saradnju

Srba i Austrijanaca u Beču.

Muzički deo programa ulepšala je zvucima violine Katarina Milisavljević, inače, potomak Alekse Vukomanovića, supruge Mine Karadžić. Mlada Katarina je briljantnim izvođenjem himni Austrije i Srbije i kompozicije "Na lepom plavom Dunavu" ulepšala ovu svečanost obeležavanja Vidovdana u Beču i kulture sećanja na Vilhelminu Minu Karadžić.

Medju prisutnima na svečanosti bili su, izmedju ostalih, Mladen Filipović, direktor Predstavništva Republike Srbije u Austriji, Zoran Ilić, predstavnik vladajuće partije u Austriji iz 22. bečke opštine, profesor harmonike Jovica Djordjević sa suprugom,

Boris Drinić, advokat, Milun i Nada Nikolić, poznati humanitarci, članovi porodice Nikolajević i druge značajne ličnosti iz sveta kulture i biznisa.

"Spomen-ploča Mine Karadžić je danas pedeseti po redu srpski trag u Beču. Time smo, kao narod, pokazali našim domaćinima Austrijancima da imamo bogatu

istoriju i kulturnu baštinu u njihovom glavnom gradu. Realizaciju ovog jedinstvenog projekta podržali su MSP Republike Srbije — Uprava za saradnju sa dijasporom i Srbima u regionu, Zajednica srpskih klubova u Beču, stanari i vlasnik zgrade gospodin Uriah Klaus", naglasila je akademik Svetlana Matić.

Obeležavajući Vidovdan u Beču, glavnom gradu srpske dijaspore, učesnici ovog svečanog skupa su položili cveće na spomenik Vuku Stefanoviću Karadžiću.

Marko Lopušina

DALEKO JE EU

Od specijalnog izveštaja

MARIJANA MALJKOVIĆ

Na dvanaestom sastanku pristupne konferencije EU — Srbija, na ministarskom nivou, koja je krajem juna održana u Luksemburgu, nije otvoreno nijedno novo poglavlje, odnosno klaster, već je cilj bio, kako se navodi u saopštenju Saveta EU, jačanje dijaloga između država članica i Srbije, sa ciljem da se napori usredsrede na ključne reforme koje bi trebalo da omogućе napredak u procesu pristupanja. Kako se navodi u saopštenju, sastanak predstavlja prekretnicu u evoluciji pristupnih pregovora, nakon što je Savet odobrio revidiranu metodologiju proširenja.

Diplomatski zvaničnici EU su objasnili da je većina članica Unije protiv otvaranja novih poglavlja u pregovorima sa Srbijom zbog ocene da vlasti u Beogradu nisu sprovele očekivane reforme, prvenstveno vladavine prava, suzbijanja korupcije, nezavisnosti pravosuđa i slobode izražavanja.

Podsećajući na prethodne izveštaje Evropske komisije i ono što je Srbija ispunila, potpredsednik Evropskog pokreta u Srbiji Vladimir Medjak je ocenio da se u ispunjavanju kriterijuma ne pomeramo, već da zapravo u tom "napretku nazadujemo". To argumentuje činjenicom da smo istu ocenu 2.2 za napredak u političkim kriterijumima, pravosuđu, vladavini prava, borbi protiv korupcije i slobodi izražavanja dobili 2015. i prošle godine. Sa druge strane, Medjak podseća da različite svetske organizacije, poput Freedom Hausa, Reportera bez granica ili Transparensi internešenel, beleže drastični pad Srbije u svim oblastima.

Mi u toku pregovora formalno na papiru napredujemo, otvaraju se neka poglavlja, a suštinski nazadujemo po osnovnim vrednostima na kojima je zasnovana EU i to u jednom trenutku mora da dodje u sukob jedno sa drugim. Reč je o šizofrenoj situaciji, što se

vidi i po retorici u zemlji koja ima proevropsku vladu i strateški cilj ulaska u EU, a na drugoj strani ima konstantno bombardovanje porukama protiv EU — predočio je Medjak.

Šef poljske diplomatije Zbignjev Rau izjavio je da je samit šefova diplomatija zemalja Višegradske grupe i Zapadnog Balkana bio pun frustracije što proces proširenja Evropske unije na Zapadni Balkan ide toliko sporo. Ovako frustrirajuće dugi proces

meseci kolanjem nekih famoznih 'non-pejpera' koji su bili usmereni u tom pravcu".

Inače, Skupština Crne Gore usvojila je Rezoluciju o Srebrenici, dok je ministar ljudskih i manjinskih prava Vladimir Leposavić smenjen, zbog izjava u kojima je relativizovao genocid u Srebrenici.

IZVEŠTAJ O TOKU DIJALOGA SA KOSOVOM

Poslanici Skupštine Srbije usvojili su izveštaje o radu

obmanjujemo da nam pripada 50 odsto imovine. Mi do toga možemo da dodjemo samo silom, neka vas laže neko drugi", rekao je Vučić.

Bivši ministar za Kosovo i Metohiju Goran Bogdanović kaže da je pomenuti izveštaj predsednika Srbije pokazao da on ne zna šta je kompromisno rešenje i da u stvari nema rešenja za Kosovo. Ukazuje da je u izveštaju svega bilo, ali najmanje o pregovorima. "Nismo mogli da čujemo šta su

2012. godine.

Zvanični Minsk je sa razumevanjem primio pridruživanje Srbije zabrani letova beloruskih avio-kompanija u vazдушnom prostoru EU i drugih zemalja, izjavio je ambasador Belorusije u Srbiji, Severnoj Makedoniji i Crnoj Gori Valerij Briljov.

"Belorusija je sa razumevanjem primila odluku Srbije da se pridruži restriktivnim merama protiv naše države. To ne odgovara ni visokom nivou međudržavnog dijaloga, ni međuvladinim sporazumu o vazдушnom saobraćaju. Nadamo se da će ta odluka biti preispitana", rekao je Briljov.

Prema njegovim rečima, Belorusiju i Srbiju povezuju tradicionalno prijateljske veze, a beloruska strana je uvek usmerena na njihovo jačanje. Briljov je rekao da je odluka o zabrani letova nad vazдушnim prostorom Srbije doneta istog meseca kada je Belorusija Srbiji poklonila četiri lovca MiG-29, a prošle godine još četiri, i održala zajedničke vojne vežbe sa njom i Ruskom Federacijom u Rusiji.

Srbija je 2019. godine potpisala sporazum o slobodnoj trgovini sa Evroazijskom ekonomskom unijom (EAEU) koju vodi Rusija, zamenjujući bilateralne sporazume o slobodnoj trgovini koje je prethodno potpisala sa Rusijom i Belorusijom. Prethodno, Srbija i Belorusija su 2015. godine potpisale memorandum o vojnoj saradnji.

U aprilu 1999. godine, Lukašenko je posetio Beograd. Bio je to jedini šef države koji je tokom bombardovanja NATO-a, u znak solidarnosti, posetio Srbiju.

EU je 21. juna pozdravila odluku Srbije da se pridruži restriktivnim merama koje se odnose na zabranu preleta vazдушnog prostora i pristupa evropskim aerodromima za beloruske avio-kompanije. Odluku o ovim merama EU je donela kao odgovor na prinudno spuštanje putničkog aviona na aerodrom u Minsku i hapšenje dvoje putnika. Pored Srbije, tim sankcijama EU pridružile su se i Albanija, Severna Makedonija, Crna Gora, Lihtenštajn, Island i Norveška.

evrointegracije Zapadnog Balkana dovodi do stanja kojeg zemlje V4 počinju da se plaše. "To je da treće strane kojima nije stalo do brzog ulaska Zapadnog Balkana u EU mogu da realizuju svoju agendu. A ta agenda nema ništa zajedničko sa društvenom harmonijom, političkom stabilnošću koje očekuju ove zemlje kada žele da udju u EU", ističe poljski ministar.

Najava novog uslovljavanja Srbije u pregovorima na putu ka EU stigla je od predstavnika Zagreba dok se u Luksemburgu održavala međuvladina konferencija Srbije i EU. šef hrvatske diplomatije Gordan Grlić Radman zatražio je, između ostalog, od Srbije da kao uslov za članstvo prizna "genocid u Srebrenici".

Ovu poruku Grlić je uputio samo nekoliko dana nakon što je izjavio da Hrvatska podstiče preostalih pet zemalja Evropske unije "da priznaju Kosovo, jer bi to doprinelo stabilizaciji regiona i samog Kosova". Pri tome je ustvrdio da "teritorijalnu celovitost država Balkana treba očuvati i poštovati, dakle, bez prekranja granica, kako smo čuli poslednjih

Kancelarije za Kosovo i Metohiju u periodu od maja 2019. do juna ove godine, kao i Izveštaj o pregovaračkom procesu sa privremenim institucijama samouprave u Prištini od maja 2019. do 15. juna ove godine. Usvojeni izveštaj je poslanicima predstavio predsednik Srbije Aleksandar Vučić, koji je poručio da Srbiji nije potreban zamrznuti dijalog sa Kosovom. On je rekao da Srbi na Kosovu žele da pregovori postoje kako bi se u budućnosti došlo do bilo kakvog kompromisnog rešenja.

"Kada me pitate šta je to kompromis, ja ću da kažem — ne znam", poručio je Vučić. On je ocenio i da "zapadne sile neće promeniti svoj stav o Kosovu i da će se zalagati za nezavisno Kosovo po svaku cenu", kao i da "nije vreme za prevelika očekivanja, nego za suočavanje sa realnošću koja nas okružuje".

"Nisam dezerter, neću da pobežnem niti potpišem priznanje, to će učiniti neko posle mene, ali narod ne možemo da obmanjujemo pričama kako je situacija idealna", rekao je predsednik.

"Možemo sebe da

srpski zahtevi, šta su naše crvene linije, dokle smo stigli u pregovorima... Čuli smo da su svi drugi krivi sem njega, ništa novo nismo mogli da čujemo, i sve je to bilo u nekim frazama", ocenjuje Bogdanović.

Opoziciona Stranka slobode i pravde (SSP), na čijem je čelu nekadašnji gradonačelnik Beograda Dragan Djilas, ocenila je da je predsednik Vučić govorom u Skupštini "priznao da nema nikakav plan za Kosovo". "Umesto da građanima Srbije posle devet godina vlasti prvi put predstavi plan za Kosovo, Vučić je vredjao političke protivnike", saopštio je SSP i dodao da je predsednikovo obraćanje u Skupštini "vrhunac beščašća i državničke neodgovornosti i siguran dokaz da će nastaviti da manipuliše Kosovom zarad opstanka na vlasti".

SANKCIJE PROTIV BELORUSIJE

Poslednji izveštaj o dijalogu sa Kosovom Vučić je Skupštini predstavio maja 2019. godine. To je bilo prvi put da Vučić podnosi izveštaj o Kosovu od dolaska njegovog SNS na vlast

STANIŠIĆ I STAMATOVIĆ OSUDJENI NA PO 12 GODINA ZATVORA

HAG — Mehanizam za krivične sudove u Hagu osudio je danas na 12 godina zatvora nekadašnje čelnike Službe Državne bezbednosti Jovicu Stanišića i Franka Simatovića povodom optužbi za ratne zločine, javlja Rojters pozivajući se na sažetak presude.

Kako se dodaje u sažetku presude, koju je obezbedio sud, Stanišić i Simatović osudjeni su zbog uloge u finansiranju i opremanju srpske milicije tokom raspada bivše Jugoslavije.

Ovo je drugi put da im je izrečena prvostepena presuda povodom optužbi za ratne zločine u Hrvatske i Bosni i Hercegovini između 1991. i 1995. godine.

Presuda im se izriče nakon ponovljenog sudjenja, jer je prva, kojom su bili oslobođeni od svih optužbi, ukinuta po žalbi tužioca 2015. godine.

Izricanju presude prisustvuju i Stanišić i Simatović, koji su bili na privremenoj slobodi u Srbiji, ali su 24. juna vraćeni u pritvorsku jedinicu u Hagu, javlja Tanjug.

U četiri tačke Stanišić i Simatović se terete za zločine protiv čovečnosti: progone, ubistva, deportacije i nehumana dela, a po jednoj tački za kršenje zakona ili običaja ratovanja — ubistva.

U završnoj reči haško tužilaštvo je tražilo da im sud izrekne kazne doživotnog zatvora, a odbrana je tražila ponovo oslobađanje.

Stanišić je bio načelnik

Službe državne bezbednosti (DB) MUP-a Republike Srbije, a Simatović njegov zamenik.

Optuženi su da su sa tih pozicija rukovodili, organizovali, opremili, obučavali, naoružavali i finansirali specijalne jedinice DB-a i druge srpske snage koje su bile uključene u izvršenje ubistva, progona, deportacije i prisilnog premeštanja nesrpskih civila sa velikih područja Hrvatske i Bosne i Hercegovine između 1991. i 1995. godine.

Fila: Presuda je besmislena, osudjeni a nisu krivi

HAG — Advokat Toma Fila smatra da su nekadašnji čelnici Službe Državne bezbednosti Jovicu Stanišić i Franko Simatović osudjeni za nešto za šta nisu krivi, te da je presuda potpuno besmislena.

“Oni su osudjeni samo zato što su znali da se neki zločini dešavaju, u tome se sasto-

ji njihova pomoć prema presudi, što je besmisleno”, rekao je Fila Tanjugu.

On očekuje da će uslediti žalbe i branilaca Stanišića i Simatovića, ali i tužilaštva, koji je, kako je primetio beogradski advokat, izašao besan iz sudnice jer mu je “pala skoro cela optužnica”.

Fila kaže da su ovom presudom najviše razočani Hrvati jer ih upravo oni smatraju krivim za zločine u Slavoniji.

Simatovićev branilac nezadovoljan osudjujućom pre-

sudom

HAG — Branilac Franka Simatovića, advokat Mihajlo Bakrač, izjavio je danas da nije zadovoljan osudjujućom presudom od 12 godina zatvora za svog branjenika jer je očekivao da će ponovo biti oslobođen, ali da je dobro što je 97 odsto optužnice ipak otpalo.

“Nisam zadovoljan jer je osudjen, ali jesam jer je matematički 97 odsto optuženja otpalo, a osudjen je samo za tri odsto optužnice. Otpao je zajednički zločinački poduhvat, podržavanja u svim opštinama Hrvatske, a osudjeni su (Simatović i Jovica Stanišić) samo za pomaganje i podržavanje zločina u Bosanskom Šamcu”, rekao je Bakrač Tanjugu.

Napomenuo je da su oni osudjeni samo zato što su znali za zločinačku nameru učesnika Udruženog zločinačkog poduhvata, dok veće nije našlo dokaze za optužbe da su “komandovali i usmeravali bilo šta”.

Veće je našlo da je grupa dobrovoljaca, kada je došla na obuku, odmah potpala pod komandu JNA, ukazao je Simatovićev advokat.

Smatra da je kazna izrečena kako bi pokrila vreme koje je njegov branjenik proveo u pritvoru i vidi je kao kompromisno rešenje.

“Prema mojoj računici, koja nije potpuno tačna sve dok ne dobijem zvanično presudu, mislim da Simatoviću fali dva ili tri meseca da bi izdržao dve trećine kazne, (a što je uslov za uslovni otpust)”, naveo je Bakrač.

Jovici Stanišić je ostalo više, jer se nije pojavljivao na ponovljenom sudjenju.

Presuda Stanišiću i Simatoviću je “pokrivanje” pritvora

HAG — Beogradski

advokat Branislav Tapušević kaže da je osudjujuća presuda, kojom su nakon ponovljenog sudjenja Jovica Stanišić i Franko Simatović osudjeni na po 12 godina zatvora, zapravo solomonsko rešenje da se pokrije vreme koje su proveli u pritvoru.

U izjavi za Tanjug, Tapušević ističe da je ipak najbitnije što nisu osudjeni za Udruženi zločinački poduhvat jer je to moglo da odvede u neke reperkusije po učešće Srbije u UZP-u.

“Ovo je rešenje da se pokrije pritvor”, naveo je Tapušević ukazujući da je kompletna presuda, i način na koji je obrazložena teška za komentisanje s obzirom da je njihova odgovornost utvrđena u vezi sa jednom lokacijom, iako nije utvrđena njihova veza sa zločinima.

“Prvi put od kada pratim ova sudjenja čujem ovo i veoma sam zatečen”, zaključio je Tapušević.

Mehanizam za krivične sudove u Hagu osudio je danas na po 12 godina zatvora nekadašnje čelnike Službe Državne bezbednosti Jovicu Stanišića i Franka Simatovića zbog pomaganja i podržavanja ratnih zločina u Bosanskom Šamcu, dok su za sva druga krivična dela iz optužnice oslobođeni.

Prvom presudom, koja je ukinuta, bili su oslobođeni svih optužbi.

Izvor: Politika

PRONADJENE SLIKE NAGIH DEVOJČICA IZ PETNICE

U iznajmljenom stanu bivšeg radnika Istraživačke stanice Petnica, Branislava Savića (65) zvanog Savan, koji se sumnjiči za seksualno nasilje nad polaznicama te institucije, pronadjene su kutije filmova sa fotografijama nagih maloletnica, saznaje Nova.rs.

Za slučaj “Petnica” javnost Srbije saznala je nedavno nakon što se nekoliko žrtava Savića osmelilo da progovori o seksualnom nasilju koje su tokom boravka u Istraživačkoj stanici doživle.

Policija je nedavno upala u iznajmljeni stan Savića i tom prilikom zaplenila više kutija filmova sa fotografijama nagih maloletnica. Reč je o slikama koje datiraju još iz ranih 90-ih godina.

Inače, kako nezvanično saznajemo, stan koji je Savić iznajmljivao direktno je povezan sa Istraživačkom stanicom Petnica.

“Takodje, u stanu su zaplenjeni i kompjuteri. Inkriminirajući materijal poslat je na veštačenje, a sem Savića u ceo slučaj seksualnog nasilja involvirano je više osoba”, kaže naš izvor.

Iako se najpre smatralo da su svi dokazi uništeni, s obzirom na to da je nekadašnji direktor Petnice

Majić za nedeljnik “Vreme” izjavio da je uprava Petnice računao na kome su se nalazile fotografije dečje pornografije reformatirala, čime su uništeni svi dokazi, situacija se potpuno promenila nakon upada službenika MUP u iznajmljeni stan Savića.

Podsetimo, o seksualnom zlostavljanju u Petnici javnost je saznala nakon što su polaznice u razgovoru za nedeljnik “Vreme” detaljno ispričale kroz šta su prošle.

Napasnik, koga žrtve oslovljavaju sa S., terao je devojkice da se skidaju i fotografisao ih gole.

Kako je nedeljnik “Vreme” objavio, sa nasilnikom S. je sporazumno raskinut radni odnos 2017. godine. Ipak, iako zvanično, od 2017. nema nikakve veze sa Istraživačkom stanicom Petnica, mejl prepiske u koje je “Vreme”

imalo uvid pokazuju da je aktivno učestvovao u izradi “Petničkih svezaka”.

Pet žrtava seksualnog nasilja, ekskluzivno su za nedeljnik Vreme, ispričale svoja traumatična iskustva, odnosno šta su doživle tokom boravka u Istraživačkoj stanici Petnica. Reč je o periodu od 2003. do 2014. godine. Izvor N1

KAKO JE PANDEMIJA PROMENILA KOMUNIKACIJE

Kriza je pokazala i kako se gubi poverenje u važne institucije — kada komunikacija nije odgovarajuća, a poruke su nejasne, konfuzne i kontradiktorne. Sve je to bio izazov za komunikaciju i PR. Da li se sada lakše ili teže komunicira, pošto smo morali da odgovorimo na izazove koje je nametnuo lokdaun i pronalazimo nove načine komunikacije? Kako ćemo komunicirati u budućnosti, da li ćemo se vratiti na stari način komunikacije i kako će dugoročno sve ovo uticati na sam sadržaj?

Piše Ana Mitić

Sve ovo sa koronavirusom podseća na situaciju kada su se pojavile društvene mreže — one su nas razmrežile na način na koji smo do tada bili povezani (segmentacija ciljnih grupa), pa su nas onda umrežile na jedan sasvim novi način (kao pojedince sličnih interesovanja), koji postoji i danas. Kovid nas je isto tako razmrežio u fizičkom svetu, da bi nas umrežio onlajn. Ovako uticaj pandemije na promene koje su se desile u komunikaciji — a sad je već potpuno jasno da je ova pandemija sve promenila, pa i to kako komuniciramo i PR sektor — objašnjava Dušan Stojaković, profesor na Fakultetu savremenih umetnosti i predsednik Društva Srbije za odnose s javnošću.

Važan sastojak ljudske komunikacije, fizički kontakt, bio je na minimumu, prestali smo da se zdravimo i ljubimo, čak i vidjamo, pa je za neke radost bila poseta komšije koji je doneo namirnice ili dostavljača. Bili smo informisani do te mere da smo znali u procenat i broj zaraženih i preminulih, sad i vakcinisanih u skoro svakom delu sveta, a opet, paradoksalno, neinformisani, pa smo morali i da objašnjavamo da vakcine ne služe za čipovanje. Infodemija je drugi virus koji je napao pored korone.

Svaka kriza, pa tako i ova, osim što je test za naše mehanizme prilagodjavanja, istovremeno je i prilika da naučimo nove načine da se nosimo sa teškoćama. Kao i svaka komunikacija, i ova digitalna je donela more izazova i onaj uobičajeni otpor prema nečemu novom. Bilo je tu raznih manje ili više smešnih situacija — od konsultacija sa IT stručnjakom dok pokušavamo da obuzdamo Zoom ili Teams, a da nismo ugasili mikrofoni i kameru, pa svi prate našu komičnu borbu sa tehnikom, do nekih smelih nastupa i govora, a

da nismo uključili mikrofoni, dok nas javno nisu opomenuli, “vraća film”, kroz koji smo svi prošli, profesor Stojaković.

“Bilo je tu i poteškoća sa internet konekcijom — meni je najsmješnija ona kada vam se uspori Vajber ili WhatsApp, pa onda zbrza tekst sagovornika, pa ispadne kao da je progutao helijum. Bilo je i isprekidanih i iseckanih reči, pogrešnih konteksta shodno tome, a već je anegdotsko i to da smo nekada u trenerci ili šortsu ispod stola, a u odelom i s kravatom iznad vodili neke suštinski važne komu-

bio izazov za komunikaciju i PR. Da li se sada lakše ili teže komunicira, pošto smo morali da odgovorimo na izazove koje je nametnuo lokdaun i pronalazimo nove načine komunikacije? I kako ćemo komunicirati u budućnosti, da li ćemo se vratiti na stari način komunikacije i kako će dugoročno sve ovo uticati na sam sadržaj? Ova kriza je šansa da počnemo zaista da komuniciramo, da bolje čujemo drugu stranu, uvažimo šta nam ona poručuje i potom nešto uradimo. “Digitalizacija komunikacije je u krajnjem zbiru više toga donela”,

adaptacija na digitalno i agilno okruženje i očekivanja koja imamo sami od sebe, pa od drugih, a onda i svi drugi od nas, ali to nije naša tema... Informaciju su nazvali metom savremenog doba, a ja je upravo takvom i smatram. Teorija i praksa su se složile da je sadržaj kralj situacije ili priče (“content is the king”). Ja bih otišao korak dalje i rekao da je kontekst kralj situacije ili priče (“context is the king”). I upravo je suština u kontekstu koji dajemo svakoj našoj komunikaciji, uz uvremenjenost i svest da se sve oko nas dinamično menja”,

Kao i mnogi, dodaje da lično preferira fizički kontakt, jer pored ljudske bliskosti, neverbalna komunikacija nam nekada govori mnogo više o tome kako nas percipiraju sagovornici. Da li smo im zanimljivi, dosadni, da li nas poštuju ili trošimo njihovo vreme. Sada je to sve nekako teže i drugačije u virtuelnom svetu.

Da, svima je falio taj važan segment komunikacije. Ali čovek je prilagodljiv i iznalazi načine.

Za razumevanje promena koje su se desile možda bismo mogli da se vratimo i na prvi vid našeg kontakta kada se rodimo — to je dodir majke. Upravo to svedoči o važnosti fizičke bliskosti, na bazi koje spoznajemo svet. “Izostanak rukovanja iz koga zaključujemo mnogo toga o onome ko je preko puta nas, sprečava nas da steknemo ili popravimo taj prvi utisak na osnovu koga gradimo stav o osobi preko puta. Sada je to više stvar naše digitalne percepcije i opažanja, pod uslovom da je kamera uključena i da prozorčić našeg sagovornika nije suviše sitan”, pojašnjava predsednik Društva Srbije za odnose s javnošću.

Slavlja i proslave su sastavni deo srpske ikonografije, pa ništa drugačije nije ni u poslovnom svetu. I zaista, do pandemije su svi važni gradski događaji okupljali na jednom mestu sve one ljude koji su nam važni ili potrebni za posao, te smo lako mogli da završimo puno toga samom posetom jednog takvog događaja. Deo naše popularne kulture je i završavanje svih važnih stvari uz poslovni ručak. “Iako nisam neki poseban ljubitelj takvog poslovnog modusa, sve radije bih ekran zamenio nekom lepom gradskom baštom uz reku...”, priznaje i dodaje: “Mislim da ne postoji tačan odgovor da li se sada teže ili lakše komunicira. To zavisi od svih nas. Negde je teže, a negde lakše. Ja želim da budem optimista. Mislim da PR kao struka ima neke

Interna komunikacija sa kojom sam ja imao susret u pandemiji bila je fenomenalna - agilna, sadržajna, edukujuća... onakva kakva bi ona suštinski uvek i trebalo da bude. Kriza poput pandemije koronavirusa nas je valjda naučila da, kao i samu komunikaciju, internu komunikaciju treba da vode upravo kvalifikovani stručnjaci u čijoj biografiji stoji da su upravo oni eksperti za nju

Dušan Stojaković, profesor na Fakultetu savremenih umetnosti, predsednik Društva Srbije za odnose s javnošću

nikacije. Nekima su i ispadali telefoni i zaticali su ih na najčudnijim mestima, dok su drugi umeli da zaborave da je kamera uključena.”

Ova kriza pokazala je i kako se gubi poverenje u važne institucije — kada komunikacija nije odgovarajuća, a poruke su nejasne, konfuzne i kontradiktorne. Sve je to

mišljenja je Stojaković.

Stručnjaci prognoziraju da će ukidanje svih vidova mera i izolacije dovesti do nove renesanse fizičkih kontakata. “Lično se tome radujem, ali ostajem uveren da komunikacija više nikada neće biti ista. I to nije loše. Loša može da bude samo naša neadekvatna

pojašnjava Stojaković.

Čovek je socijalno biće i njegovo egzistiranje je grupno, u fizičkom svetu. Samim tim izostanak realnog kontakta izmestio nas je iz zone komfora. “Jedina dobra stvar je da tek kada smo van zone komfora mi možemo da se razvijamo”, napominje Stojaković.

NA MESTU BESMISLA I SMRTI

Od stalnog saradnika
STEVAN STUPAR

Devadesetih godina prošlog veka, u prestižnom tržnom centru grada Čikaga, zavladao je epidemija. Naime, na tom mestu "highend" konzumerizma, svojevrsnom svetilištu rasipništva, samoljubivosti i oholosti, izvršen je priličan broj samoubistava. Sa njegovih viših spratova, kao sa žrtvenog kamena, listom su u ništavilo skakale žene. Iako sam tada radio u hotelu u sklopu iste zgrade, za samoubistva nisam znao. Vladala je zavera ćutanja. Valjda iz razloga da se mesto dobrovoljnog ristanaka sa ovozemaljskim mukama ne popularizuje i tako privuče nesrećnice iz cele zemlje, policija i mediji nikad o serijskom suicidu nisu izveštavali.

Za tragične događaje ću prvi put čuti od rođjake, visoko sofisticirane, besprekorno odevene i isto tako našminkane dam-

ice. U to vreme imala jeala Odri Hepbern kratku frizuru, blistav osmeh i čvrstu rešenost da svoje snove ostvari u "dreamlendu". Gramatički perfektan engleski izgovarala je sa blagim srpskim akcentom, što mu je davalo onu posebnu slovensku mekoću, draž i zavodljivost. Lepa i inteligentna mlada žena sanjalačkih očiju koja je, maštajući o karijeri modnog dizajnera na za tu vrstu posla jednim od najtežih mesta na svetu — u Americi — glamuroznom Amerikankom u sopstvenoj glavi već postala u Beogradu, pre nego što će ikad na američko tlo kročiti.

Njenu posvećenost uklapanju u američki način život je izražavao i njen stav da je život u Americi skup, zato što, eto, mora da troši više od 5.000 dolara godišnje na garderobu. To tačno odgovara svotikuju sam ja na garderobu potrošio za svojih 20 godina boravaka kod Ujka Sema. Ona je međutim mukotrpno radila i nije štedela. Jednom je, usred zime, vrativši se sa odmora na Havajima, u pretprodaji naručila papreno skup

"Krajsler kruzer", rimejk automobila iz "romantičnih" tridesetih i doba mafije, kola koja su se tek pojavila na fotografijama u auto-revijama. Ne zaostajati, u tome je caka.

U tržnom centru počela je da radiu slavom ovenčanom "Gučiju" i ubrzo je bila svedok jednog samoubistva. U prvom trenutku pomislila je da je u ogromnom holu, načičkanom luksuznim prodavnicama, odjeknuo pucanj. Posle je saznala de je to u stvari bio tresak tela o goli, skupoceni mermer.

Ne želeći da budem zloban, ali sarkazam ipak, izbegao nisam, pitao sam je tada da li je u krpicama "Gučija", "Prade" ili makar u blizini njihovih radnji, u smrt lakše skočiti.

"Vi muškarci to ne razumete", pomalo ljutito je odgovorila. Još je dodala: "Nisu to samo krpice, radi se o umetnosti koja se nosi!"

* * *

Prošlo je od tada mnogo vremena. Moja rođjaka je sada u ranim pedesetim godinama. Ima

muža, nešto mladju verziju Džordža Klunija. Imaju sina, mladog i uspešnog inženjera. žive u "kućici u cveću" u ljupkom, slikovitom čikaškom predgrađu. Tu je i umiljati žučkasti pas, zlatni retriever.

Šminka je i dalje besprekorna, mada joj nije potrebna.

Ali, da li je u dubini svog bića zaista srećna? To je pitanje na koje, za mnoge od vas, imam razočaravajući odgovor.

Jeste. Veoma je srećna!

U Americu je sa studentskom vizom u džepu došla u vreme kada se u Jugoslaviji tek razbuktavao građanski rat. Posle godinu dana boravka u Čikagu, kada je na brdovitom Balkanu djavo već odneo šalu, vratila se nazad, za Beograd. Da poseti majku i vidi prijatelje. Naivno da je verovala da će joj studentska viza omogućiti nesmetan povratak u Americu. Kada je došlo vreme povratka, naletela je na zid. Američke vlasti, u to vreme već poprilično neprijateljski nastrojene prema Srbiji,

nisu htele da je puste nazad. Uz potezanje svih mogućih veza i vezica u Srbiji i intervencije dizajnerske škole koju je pohađala u Americi, trebalo joj je više od godinu dana da ih nekako umilostivi. Posle mnogo peripetija, dozvolili su joj da ponovo stupi na tlo zemlje kojoj je u stvari uvek i pripadala. Jednom mi se poverila da se u tom periodu, u kojem je njenu rodnu zemlju zahvatao sve veći i pogubniji ratni požar i u kojoj su se gomilali nagoreli leševi do juče bratskih naroda, pržila na sopstvenoj vatri i tamnovala u vreloj agoniji, koju je jedva preživela.

Ipak, te večeri kada mi je pričala o dobro čuvanoj tajni samoubistava u tržnom centru, od nje nisam dobio zadovoljavajući odgovor na pitanje: Čemu tolike i tako skupe krpice?

Za pravim odgovorom i dalje tragam, iako dobro znam da ga nikad neću dobiti.

Posvećeno mom bratu B. Ljuboju Makcu, koji je pomogao da se ovaj tekst uobliči.

veće izazove od samih modusa komunikacije."

Pandemija i cela prošla godina bila je veliki šok za ceo svet, pa i za tržište marketinških komunikacija. Nije bilo lako prebaciti se u rad i komunikaciju na daljinu. Danas, godinu i po dana kasnije, sastanci se uveliko održavaju virtuelno, konferencije su potpuno prešle u onlajn ili hibridni mod, a mnogima se dopao rad od kuće i ne žele da se vrata u kancelarije. COVID-19 sa sobom je doneo i transformaciju biznisa, koja je realno trebalo da se desi tek za pet-šest godina, kaže Ivana Parčetić Mitić, osnivač i CEO Marketing mreže.

"Mnogi su je dočekali nespremno, a neki iznenadjujuće spremno. Utisak je da su male i srednje organizacije bile daleko agilnije, brže i fleksibilnije kada govorimo o prihvatanju promena. Ono što je neizvesno jeste da se sve(t) promenio, pa i tržište marketinških komunikacija u Srbiji. Posredna, virtuelna i nefizička komunikacija definitivno je naša budućnost i u tom smeru bi trebalo da planiramo i svoj razvoj poslovanja."

U doba krize ljudi traže istinite i pravovremene informacije i one su im potrebne više nego

ikada, a istraživanja su pokazala da su najčitaniji sadržaji u toku prošle godine upravo bili tekstovi raznih doktora ili stručnjaka, koji procenjuju, savetuju, predviđaju, kaže Ivana Parčetić Mitić. "Društvene mreže i brojne aplikacije za komunikaciju samo su ubrzale širenje neproverenih informacija, pa samim tim i panike. čak su i neki tradicionalni mediji 'naseli' na nesigurne i lažne informacije. Sasvim je opravdano bilo pitanje — kome verovati? Mislim da mnogi to pitanje i danas postavljaju, iako o COVID-19 znamo mnogo više nego u februaru prošle godine",

Utisak je da su male i srednje organizacije bile daleko agilnije, brže i fleksibilnije kada govorimo o prihvatanju promena. Ono što je neizvesno jeste da se sve(t) promenio, pa i tržište marketinških komunikacija u Srbiji. Posredna, virtuelna i nefizička komunikacija definitivno je naša budućnost i u tom smeru bi trebalo da planiramo i svoj razvoj poslovanja Ivana Parčetić Mitić, osnivač i CEO Marketing mreže

dodaje. Nove okolnosti uticale su na internu komunikaciju koja je posebno dobila na važnosti. PR, koji primarno komunicira eksterno, i HR, koji to primarno čini interno, imaju ogromnu moć u svojim rukama, posebno u periodima krize. Ta moć leži upravo u komunikaciji.

"Komunikacija za mene predstavlja glavni faktor prevencije

širenja pandemije. Interna komunikacija sa kojom sam ja imao susret u pandemiji bila je fenomenalna — agilna, sadržajna, edukujuća... onakva kakva bi ona suštinski uvek i trebalo da bude. Kriza poput pandemije koronavirusa nas je valjda naučila da, kao i samu komunikaciju, internu komunikaciju treba da vode upravo kvalifikovani stručnjaci u čijoj biografiji stoji da su upravo oni eksperti za nju. Interna komunikacija će nadalje biti još više digitalna, a tamo gde nije bila agilna moraće takva da postane ili je neće biti (a ako vam drugi plasiraju interne informacije ili

informacije interno, teško vama)", zaključuje Stojaković.

I sektor ljudskih resursa (HR) i odnosi sa javnošću (PR) dobili su "svojih pet minuta" da pokažu sve svoje umeće, ali pre svega da pomognu ljudima. Interna i eksterna komunikacija postale su zahtevnije usled nastalih okolnosti jer se način komunikacije prome-

nio, a važne poruke morale su svuda da budu isporučene jer smo sve vreme imali "krizni PR". Informisanje tokom pandemije pokazalo je koliko je važno kako vlade komuniciraju — efikasno je samo onoliko koliko ljudi razumeju. U slučaju Novog Zelanda, borba protiv COVID-19 bila je velikim delom komunikaciona kampanja — i tamo je to bilo veoma uspešno.

Potreba za empatijom vodjenom komunikacijom postojala je i pre ove krize. Svet koji je u stalnoj promeni već se umorio od fraza, neprirodnog jezika, suvišnog distanciranja od onih sa kojima

komuniciramo.

"I zato je baš ova kriza ujedno šansa da počnemo zaista da komuniciramo. Da čujemo drugu stranu, uvažimo šta nam ona poručuje i potom nešto uradimo, kako bismo joj pokazali da razumemo i da smo prisutni", rekla je za Nedeljnik Ina Poljak, psihološkinja u konsultantskoj agenciji

Behave.

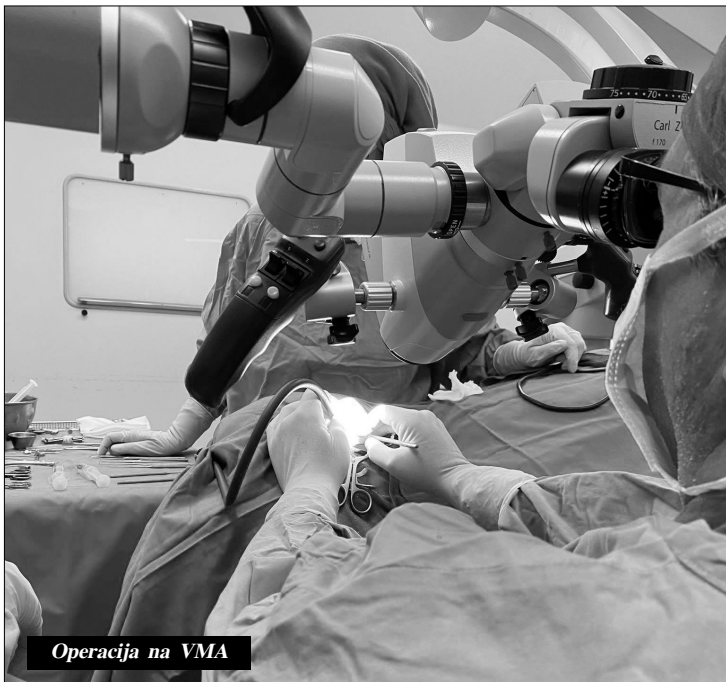
Infodemiju je pratilo i nedovoljno razumevanje, šumovi u vezi, strah od tehnike, ali možemo da istaknemo i neke nove vrednosti koje su proistekle iz komunikacije na daljinu — razumevanje, poštovanje, solidarnost, empatija... Kako će to dugoročno da utiče na ljudske odnose, da li je ovo sada novi, mnogo bolji početak u ljudskim komunikacijama ili...?

Ne bi trebalo ni idealizovati život pre pandemije, jer kao da je došlo do pucanja tog balona koji se naduvavao kroz komercijalni pritisak. Zato je ova kriza prilika za revidiranje i globalnih i ličnih vrednosti. Prelaskom u digitalni svet imamo tu osnovnu gradivnu jedinicu ali suštinski drugačiju, kaže Stojaković. "To bih mogao da uporedim sa prelaskom na električne automobile sa ovih običnih, ali bez perioda adaptacije. Šalu na stranu, digitalna komunikacija, koliko god bila distancirana, zapravo prevazilazi mnoge barijere. Granice koje nam je postavila pandemija zapravo su izbrisale neke druge granice i definitivno mislim da smo sada puniji razumevanja, poštovanja, empatije, solidarnosti i mnogo brižniji jedni za druge."

Nedeljnik

Doktor Andrew Fishman, međunarodno priznati neurolog i hirurg glave i vrata iz Čikaga, o poslu, vezi sa Srbijom, srpskim kolegama i porodici

TAMO GDE ŽIVOT POČINJE I LJUBAV NIKADA NE NESTAJE

“Porodica nije važna! Porodica je sve“ — rekao je jednom Michael J. Foy, a doktor medicine, Andrew Fishman, svoju porodicu je zasnovao sa suprugom Jelenom, uz četvoro dece sa kojima nalazi radost, mir, balans i neophodno usidrenje. Ovaj međunarodno priznati neurolog, stručnjak za bolesti uha i mozga, već odavno je zaljubljen i u Srbiju, u kojoj boravi i uživa često, ali i pomaže svojim kolegama, obavljajući komplikovane hirurške zahvate. I na svom velikom Big Rock ranču, i u Indiji, Poljskoj, i u Beogradu, i na Kopaoniku, Durmitoru ili na Jadranskom moru, oseća se kao kod kuće, i pleni svojim znanjem, umećem i blagim osmehom. I sam svestan da mnogi ljudi mogu postići profesionalan uspeh, ali samo neki od njih i formirati srećnu porodicu, veoma je vezan za svoju suprugu i decu, sa kojima provodi svaki dragoceni trenutak slobodnog vremena.

Jelenu je upoznao 2009. godine, kada je već bio priznati stručnjak i radio u NWM, a već 10 godina žive na velikom imanju, na kome se gaji organska hrana, uzgajaju ovce, koze, ćurke, kokoške. Ranč pre svega omogućava deci da žive slobodno, u radosnom, neprocenljivom kontaktu sa prirodom. Na ranču i on pronalazi svoj mir, a u putovanjima, ronjenju, skijanju na različitim svetskim destinacijama

tako potrebna uzbuđenja, kao dopunu za energiju utrošenu u dugim, komplikovanim operacijama u vrhunski opremljenim hirurškim salama.

toga, bavim se i oštećenjima sluha, posebno vraćanjem sluha uz pomoć protetičkih aparata ikohlearnih implanta”, kaže za “Ogledalo” doktor Fishman. “Moj

superiornim znanjem i veštinama, koje je iskustvom samo potvrdjivao.

“Nakon medicinskog fakulteta u Bostonu, otišao sam na

učim, i učiću čitavog života.“

Već skoro 25 godina ovaj stručnjak i entuzijasta pomaže pacijentima i kolegama širom sveta. Od 2013. godine je direktor CochlearImplant Program at Neurosciences Department of the Northwestern Regional Medical Group Central Du Page Hospital in Winfield Illinois. Bio je na jednogodišnjoj medicinskoj misiji u južnoj Indiji, a 2007. godine je postao počasni doktor poljskog Univerziteta Nicolas Copernicusu Bydgoszcz, kao nagradu za petnaestogodišnji rad u toj zemlji. Od 2018. godine radi i kao honorarni profesor Medicinskog centra Univerziteta Mizuri, gde trenira svoje kolege hirurge za rad u 3D hirurškoj tehnologiji.

“Naravno da SAD još uvek imaju najsavremenije i najbolje resurse i u oblasti medicine kojom se ja bavim. Naš zdravstveni sistem je, nažalost, i najskuplji, ali ipak i najbolji. Nakon 25 godina, radeći na usavršavanju i izgradnji centara u Poljskoj vidim značajno unapređenje u tom delu Istočne Evrope, skoro da su u koraku sa zapadnim razvijenim zemljama. U Srbiji je ova oblast takodje u fazi razvoja, naravno značajno uslovljena ekonomskim faktorima. Ja sam upoznao izuzetne stručnjake, vrlo obrazovane, sa visokim etičkim standardima. Moje vreme provedeno u Indiji bilo je izuzetno

“Ja se bavim lečenjem bolesti uha, kao i bolesti mozga koje su u vezi sa uhom, takodje i bolestima nosa, posebno tumorima na hipofizi. Radim i operacije malignih tumora mozga, uključujući maligne tumore akustičnih neuroma, koji se nalaze između lobanje i mozga. Osim

otac je bio ortopedski hirurg, imao je puno kolega, sa kojima mi je davao odlične savete u izboru moje specijalizacije, na čemu sam, kao i na njegovoj podršci, zahvalan do kraja života.“

Dugogodišnje školovanje na prestižnim američkim univerzitetima rezultiralo je njegovim

dvogodišnji trening na opštoj hirurgiji u Bronksu u Njujorku. Posle toga, usledila je godinu dana hirurgije na intenzivnoj nezi, takodje u Bronksu, a potom četiri godine stažiranja na odeljenju za uho, grlo i nos. Onda su došle još dve godine na specijalizaciji na neurologiji. I naravno, ja još uvek

interesantno. Centar u kome sam radio bio je izgradjen od značajnih donacija, pa sam radio u izuzetnim uslovima, na mnogo izuzetno zahtevnih operacija “

Doktor Fishman se upravo vratio iz Srbije, gde je sa kolegama na VMA obavljao zahtevne hirurške intervencije.

“Doktori i medicinske sestre sa kojima sam radio su izuzetno obrazovani, rade po veoma visokim etičkim standardima, a impresioniran sam i bolničkim objektom, Video sam i ekstremni potencijal za razvoj, kao što je bilo i sa centrima u Poljskoj, zato verujem da će razvoj ove oblasti i u Srbiji ići u tom pravcu. Naravno daje ekonomska situacija vrlo komplikovana i usporava stvari, ali sam uveren da će vremenom i to da se razreši i da se premosti ta značajna i teška prepreka. Sada se i u Srbiji razvijaju privatni zdravstveni centri, pa sam i ja zainteresovan, biću uključen u izgradnju centara i osavremenjavanje hirurgije, jer u Srbiji imam i porodicu, i prijatelje, i nekretnine. Osim toga, zaista uživam u tamošnjem gostoprimstvu, kulturi i različitim sadržajima. Iskustvo iz Poljske mi je značajno pomoglo, važni su ti slovenski koreni, pa sam uvek imao odličnu konekciju

Ranč Big Rock

Sa sinom na skijanju

sa Srbima i Srbijom, To su uporni i vredni ljudi, koji me obasipaju gostoprimstvom. Zato bih zaista želeo da pomognem usavršavanju zdravstvenog sistema i svojim dragim kolegama u Srbiji.”

Supruga Jelena podseća da su se upoznali preko zajedničkih prijatelja za Božić 2009. godine, ubrzo su se venčali, a prvi put zajedno otišli u Srbiju 2012. godine.

“Kada smo se upoznali, moja deca Djordje i Elena su bili na početku tinejdžerskih godina, a Andrew ih je čuvao i brinuo o njima dok sam radila, odlazili smo zajedno na sportove, pomagao im je sa domaćim zadacima, zajedno smo kovali. Prema mojoj deci je bio bolji nego što bi bili mnogi pravi očevi. Iako smo oboje bili u poodmaklim godinama, odlučili smo se za još dvoje dece, koje sam rodila u 41. i 44. godini. Danas Djordje ima 24, Elena 23, Teodor 7 i Arie 4 godine. Za njega je porodica na prvom mestu, sve daje za decu, koju odgajamo da budu svestrani, nezavisni, slobodni, da imaju bezbrižno detinjstvo i da bosonogi trče na našem ranču, na moru u Crnoj Gori, da uživaju na Durmitoru, Žabljaku, Tari, Kopaoniku, da znaju odakle potiče hrana. Andrew mnogo vre-

mena provodi sa decom, uči ih raznim veštinama, zajedno sviraju, slušaju muziku, idu na pecanje, igraju šah...”

Posvećeni porodici, u kojoj život počinje i iz koje ljubav nikada ne odlazi, oboje bi želeli da se penzionišu u Srbiji,

Na Crnogorskom primorju

ali da pre toga i tamo pomognu osnivanje zdravstvenog centra u kome bi ovaj svetski priznati stručnjak praktično primenio svoje hirurške veštine i znanje preneo studentima i kolegama.

Više informacija o doktoru Andrew Fishman možete dobiti na njegovom web-site: www.andrewfishmanmd.com

Mila Filipović

SREJOVIC ACCOUNTING SERVICES LTD

- Izrada personalnih I biznis taksi
- Kompletno vođenje poslovnih knjiga za kompanije svih delatnosti
- Obračun plata (Payroll Service) I godišnjih formi (W2, 1099-MISC)
- Sales Tax
- Zastupanje pred IRS-om (Audits)
- Formiranje novih kompanija

Ljubiša Lou Srejović, EA, MBA
Ljiljana Lili Polovina, EA
Zdravka Zee Čučković, CPA, MSA

Posetite nas na našoj novoj lokaciji: 2340 S River Rd Ste 208 Des Plaines IL 60018
T: 773-545-6288 F: 773-545-6377
info@srejovicaccounting.com

U OGLEDALE

A OČEŠIVITUSOM

BILJANA
REGAN

Vlasnica velike balkanske folklorne zbirke u američkoj državi Merilend i organizatorica i realizatorica desetine događaja.

Od stalnog saradnika

IVAN KALAUZOVIĆ

Koliko predmeta broji vaša kolekcija, iz kog su perioda i znali se najstariji?

Popis predmeta nije završen, jer stalno nabavljam nove, ali ima ih preko sto i potiču uglavnom iz devetnaestog i dvadesetog veka. Najstarije je džube sa Kosova i Metohije iz devetnaestog stoleća.

Gde zainteresovani mogu naći više informacija o kolekciji?

U nastavku zbornika emigrantskih priča "Zašto smo otišli", koji je uredila Gordana Petković Laković i nazvala ga "Na raskrsnici". Tu se nalazi i "Valjda je to moja sudbina", moja kratka autobiografija. Ipak, sledeće godine, povodom proslave decenije postojanja kolekcije, spremam iznenađenje za sve poštovalce mog rada.

Rodjeni ste i odrasli u Šapcu. Je li mesto rođenja uticalo na dalji tok vašeg života?

Veoma. Da nije bilo tate Jovana, koji me je odveo u

šabačko Kulturno-umetničko društvo "Abrašević", ne bih zavolela igru i proputovala svet, a da nije bilo mame Svetlane, koja mi je usadila ljubav prema ručnom radu, ne bih razvila naklonost ka tradiciji i kulturi. Naposletku, bez Šapca i Mačve ne bi bilo ni moje današnje zbirke i malog, nefor-

promenilo se sve i nije se promenilo ništa. Broj predmeta u kolekciji, saradnika i organizovanih događaja je iz proleća u proleće rastao, ali je glavni princip, princip autentičnosti, ostao mera svega. Naši verni partneri u ovom poslu nisu nas napuštali ni u najgora vremena, pa ni u ova pandemijska. Moram da posebno pohvalim zaposlene u Ambasadi Srbije, koja je uvek uz nas.

Kako ste sprovodili svoje aktivnosti od početka pandemije?

Prvenstveno, bavila sam se popisivanjem i klasifikacijom eksponata iz zbirke koji još nisu bili zavedeni i čekali su red. Nakon osme "Godišnjice", leta 2020. smo obeležili Petrovdan noseći maske. U septembru, u svom dvorištu bogatom zelenilom, kao i u delu kuće, napravila sam virtuelnu izložbu kostima, nakita i drugih vrednih starina dočaravajući izgled nekadašnjih običaja iz raznih delova Srbije i bivše Jugoslavije. Zatim, u oktobru, na istom mestu, moji saradnici i ja smo oživeli mačvansku svadbu iz priča predaka, u kojoj su uživale i komšije Amerikanci.

Pored saradnika i partnera, ko vam najviše pomaže u pripremi folklornih izložbi, performansa i revija?

malnog etno-muzeja, u kojem su se najpre našli kostimi odatle.

Tradicionalnu proslavu "The Anniversary", odnosno "Godišnjicu", priredili ste po deveti put. šta se sve promenilo od prve, održane 2012?

Biljana Regan

Suprug Džon i sin Stevan, koji sa porodicom živi u Srbiji. Zbog prvog sam ostala u Americi, a zbog drugog bih se vratila u Šabac. Da ih nema, ni u čemu ne bih uspela. Njihovi saveti i podržavanje mojih ideja na različite načine nemaju cenu. Sve što zamislim ja i ostvarim, jer porodica je najvažnija u svemu. Odnedavno, čuvamo kucu Džindžer. Njena uloga u održavanju pozitivne atmosfere

jedinstvenost prostora sa kojeg smo potekli, našu Srbiju i naš Balkan.

Po obrazovanju ste ginekološko-akušerska sestra i, ako se ne varam, pre Amerike ste osim u otadžbini radili i u Libiji? Postoji li povezanost između onoga za šta ste se školovali i onoga čime se danas bavite?

Nepunih sedam godina provela sam u Bregi na obali

Delić bogate kolekcije

tokom priprema i odvijanja događaja takodje nije zanemarljiva.

Na koji način ostvarujete saradnju sa pojedincima i organizacijama iz matice i rasejanja?

Kroz Udruženje za očuvanje balkanske tradicije i kulture u SAD, koje sam osnovala. Ono je neregistrovano, ali nama koji smo okupljeni oko njegovih ciljeva to i nije naročito bitno, jer nismo formalisti. Mi volimo

zaliva Sidra, radeći u bolnici jedne naftne kompanije. Sudbinska mi je bila 2009, kada sam, po povratku u Srbiju, za vrlo kratko vreme dobila vizu i obrela se u Americi, gde sam 2011. sreća Džona i počeo je moj novi život. Povezanost sigurno postoji. Nekada sam pomagala ženama da postanu majke, a sada pomažem svojoj zemlji da ostane matica potomstvu rasutom po svetu kako ne bi zaboravilo korene.

Godišnjica 2021.

SUPPORT THE SERBIAN CULTURAL GARDEN IN CLEVELAND, OHIO

The Serbian Golf Outing is the one and only fundraiser held annually to support the Serbian Cultural Garden. As we approach the summer months, there will be continued maintenance, growth and expansion in the Serbian Garden that can only be accomplished through your generous donations and funding.

This year's Annual Golf Outing is scheduled for Saturday, July 10, 2021. If you are unable to golf or attend the dinner/dance, your kind donations would be most appreciated. An information flyer and registration forms can be downloaded from the Serbian Garden Website (www.serbianculturalgarden.org) or from the Serbian Cultural Garden Facebook Page. Donations are welcome throughout the year. Please make checks payable to: Serbian Cultural Garden and send to: Serbian Cultural Garden, P.O. Box 91896, Cleveland, OH 44101.

For more information, contact amaoffice80@gmail.com or call 216-716-4305. Contributions to the Serbian Cultural Garden are tax deductible as The Balkan Heritage Preservation Foundation is a 501(c)(3) organization. **Thank you in advance for your support!**

TVRDA OPASNOST OD MEKE KINESKE MOĆI

Ili sam ja preterano sumnjičava, ili prisustvo Kine u Srbiji sada lizaziva više neprijatne sumnjičavosti nego pre.

Poredim sa vremenom pre nego što smo lane saznali da Zapad odvaja lepe pare za istraživače "malignog" ruskog i kineskog uticaja na Srbiju i poklanja podršku onima koji uviđaju tvrdi opasnost od "meke moći" ruskih i kineskih vakcina i kredita na Balkanu.

Neprijatna sumnjičavost je eufemizam, možda treba otvoreno reći rasizam. Jer kad su ljudi olako i bez dokaza spremni da poveruju u loše vesti i zle namere pripadnika nekog naroda, ni rasizam nije daleko.

Eno u Americi novinari ovih dana optužuju kolege za rasizam ako samo za ozbiljno uzmu teoriju po kojoj je korona Kinezima pobjegla iz laboratorije. Ne preuveličavam: doslovce se po medijima i društvenim mrežama svadjaju oko toga je li veći rasizam reći da je virus na neuslovnoj kineskoj pijaci skočio sa jedne vrste na drugu, ili da je umakao neopreznim laborantima iz najsavremenijeg instituta u Vuhanu. Jedva čekam ishod tog malog kulturološkog rata.

Kod nas, Beta prenosi reči Marinike Tepić da su "tri kineska radnika u okolini Bora seksualno uznemiravali devojčice". Reč je o deci uzrasta od deset do 14 godina, i mora da je zastao dah svima koji su pročitali vest: em krađu čistu vodu i vazduh, em decu diraju! U nastavku vesti se ispostavlja da

gospodja Tepić crpi svoja saznanja iz reči jedne uznemirene majke koja prenosi reči deteta koje je sigurno da su strani radnici, na stranom jeziku, od nje i njenih drugarica tražili "seks".

Optužba nije za potcenjivanje. Ali neobično mi je da novinarska agencija javlja etničku ili rasnu pripadnost navodnih počinilaca krivičnog dela pre nego što proveri

i Kodeks novinara Srbije zabranjuje — sem kada je rasna pripadnost "u neposrednoj vezi" sa prirodom krivičnog dela.

Koliko znam, boja kože nije u neposrednoj vezi sa seksualnim zločinima, a Komisija za žalbe Saveta za štampu rutinski daje za pravo podnosiocima sličnih žalbi. Čaršija "zna" koja etnička grupa krađe bakarne žice? Policija

kompanije Zidjin "slobodno vreme često koriste za šetnju po okolnim mestima u Boru". Ko posle tog saznanja mirno da spava?

Ne znam, jer Beta o tome ništa ne javlja. Gde su nezavisni izveštaji o tome šta se tačno desilo, gde je Betin izveštaj o tome šta kaže policija?

Nešto slično smo ovde već gledali. Kinezi su pre dve

po kojim Miloševići dovode desetine hiljada Kineza i daju im YU državljanstvo "pod uslovom da glasaju za Slobodana Miloševića".

Do opozicionog mitinga koji je na Trgu republike održan u aprilu 2000. godine, broj Kineza koji će tobož održati Miloševića na vlasti u tračevima je narastao na milion, šef podmlatka SPO-a pravio je na mitingu rasističke aluzije na "kosoocke", a masa je oduševljeno skandirala: "Dole žuti".

Malo je ko tada mario što DOS raspiruje rasnu i nacionalnu mržnju, za šta je inače voleo da optužuje Miloševića. Opozicija je htela da dokaže kako ima moć da "otključa" Srbiju, molila je zapadne vlade za obećanje da će Beogradu da skinu sankcije u zamenu za raspisivanje vanrednih izbora. Bilo je važno šta će reći Brisel, Bon i Vašington, a ne šta će misliti Peking ili Moskva. Dok je Miloševićev režim izazivao mržnju protiv "zapadnih imperijalista" koji posle bombardovanja više nisu dolazili na njegov kanabe, opozicionim liderima su zgodne mete bili narodi iz država za koje Zapad nije mario. Sumnjam da je Veselinov lično verovao u plitkoumne zavere kojim je cinično plašio neobaveštene, ali je svejedno otkrivao Ahilovu petu opozicije, koja je svoj politički program sve do 5. oktobra zasnivala na onom što sam, u predringijerovskom NIN-u, u proleće 2000. nazivala "vulgarnom antimiloševićevštinom".

Grešim li što u tome vidim neku sličnost sa sadašnjim trenutkom u Srbiji?

Ko to tamo uznemirava i je li rasizam i ono kad su ljudi spremni da olako poveruju optužbama bez dokaza

informaciju dobijenu iz treće ruke. Da su navodni počinioци Romi, Savetu za štampu ekspresno bi se javila jedna od brojnih organizacija za ljudska prava koje postoje upravo da bi upozoravale da se nacionalna, verska, rasna, ideološka i politička pripadnost osumnjičenih lica ili žrtava zločina ne pominju u izveštajima o krivičnim delima, što

najčešće hapsi upravo pripadnike te grupe? Sudije ih osuđuju u većem broju nego pripadnike drugih grupa? Ništa od toga štampi ne daje pravo da navede kojoj etničkoj grupi pripada počinilac dela. Čak ni nakon što je osuđen, a kamoli u fazi kad Marinika Tepić javno isledjuje "zločince". I još prijavljuje, a Beta javlja, da radnici kineske

decenije već bili moneta za političko potkusurivanje opozicije sa režimom Slobodana Miloševića. Demokratska opozicija Srbije koristila se rasizmom kao političkim orudjem protiv kineskih radnika protiv kojih je podbunjivala građane Srbije pod izgovorom da ih bračni par Milošević ovde dovodi sa lošim političkim namerama. Dragan Veselinov, univerzitetski profesor, lider Koalicije Vojvodina i narodni poslanik u Skupštini Srbije, izmišljao je teorije zavere

Venetian
MONUMENT COMPANY
since 1912

527 N. Western Ave.
Chicago, IL 60612

sales@venetianmonument.com

Jela Potulich
Consultant Designer/Sales

Phone: 312-829-9622
Fax: 312-829-9663

OBJAVITE MALE OGLASE:

**Tražite posao
nudite posao
prodajete nešto
Tu smo za vas**

**- stojimo vam na usluzi
pozovite: 773.744.0373
ili nam pišite na:
ogledalo@gmail.com**

Mirko Radović, Peruanac u Srbiji

SRBIJA KAO BAJKA

Od stalnog saradnika
MILA FILIPOVIĆ

Mirka Radovića nisam upoznala lično, nekako smo se mimošli, kada je on obilazio stan u kome sam ovog proleća odsela u Beogradu, na Obilićevom vencu. Ali, posle razmene mnogobrojnih poruka i nekoliko telefonskih razgovora osećam kao da se znamo godina-ma, jer iz njega izvire neka čudesna, melodična bliskost, neposrednost koja je skoro na svim meridijanima volšebno zaboravljena. Drugarica mi je skrenula pažnju da je to onaj Mirko koji je iz Perua sa porodicom došao da živi u Srbiji, onaj Mirko koji tradiciju naše zemlje širi celim svetom, Mirko koji u naše tradicionalne melodije ubacuje melodičnost zemlje u kojoj se rodio i proveo najveći deo života. Rekla mi je da je to onaj Mirko koji često gostuje na skoro svim našim medijima, Mirko sa osmehom koji pleni, energijom koja uznosi, onaj Mirko sa duhom koji je mogao da nastane samo iz spojarskog i peruanskog.

Mirkovi baba i deda po ocu su poreklom sa naših prostora, 1948. godine su bili primorani da napuste zemlju i novi život započnu u Peruu, iz koga se Mirkosa svojom porodicom doselio u Srbiju, kako bi on tamo započeo novi, i veruje, bolji život. Između Priboja, Lime i Beograda Mirko se

ne odlučuje lako za grad kome bi dao prioritet. Iz Priboja su baba i deda, u Limi je rođen, u Beogradu živi. Gradjanin sveta, muzičar, pevač i tekstopisac, sa suprugom i dve kćerke pre dve godine se konačno preselio u Beograd, u zemlju o kojoj je čitavog detinjstva slušao, ostavljajući u čudu prijatelje i rodbinu u Peruu, i sve one koji misle da je zbog ove odluke fanatik.

Ništa ga nije sprečavalo da se krsti u Pribojskoj Banji i iz katoličke predje u pravoslavnu veru, tu je krstio i svoje kćerke, Milicu i Milenku, za zaštitnika je odavno izabrao Svetog Jovana. Nije se libio dana internetu i uz pomoć prijatelja savlada srpski jezik, stalno podsećajući da zna ko je Vuk Karadžić; ipak, zbog težine i kompleksnosti našeg jezika, Mirko peva na španskom i promovise melodije Srbije u Latinskoj Americi, verujući da je on reinkarnacija nekog svog bliskog pretka.

Od petorice braće, kako kaže, samo on ima latinoamerički izgled. Ostala braća su pravi balkanski tipovi. Otac Miodrag, nažalost, umro je od karcinoma, majka je špansko—portugalskog porekla, ali je samo Mirko od svih članova svoje porodice imao jaku želju da život nastavi u Srbiji.

Posle dve godine boravka u Srbiji, šta vam se najviše dopada, u čemu najviše uživate, a šta vas je najviše iznenadilo?

“Uprkos tome što sam često dolazio u Beograd na odmor, definitivno mogu reći da je drugačije kada ovde živiš, jer se

morao suočiti sa raznim birokratskim problemima, ali kad se sve to prevaziđe, mogu reći da je Srbija jedna prelepa zemlja. Oduševljava me to što nam je sve nadohvat ruke. Istorija, divna sela i gradovi, crkve, otvoreni i uglavnom predusretljivi ljudi, divan ambijent i uvek dosta interesantnog što možeš da uradiš. Došavši iz mnogo većeg grada, ovde mi se čini da je sve blizu. Ono što me najviše iznenadjuje čemu se najviše divim u ovoj zemlji jeste činjenica da, uprkos tome što su ljudi propatili dosta zbog predjašnjih ratova, restrikcija sa Zapada, NATO bombardovanja, zemlja odiše ambijentom koji omogućava ljudima da uživaju u životu, opuštenoi zabavljajući se. Oduševljava me taj duh. Sigurnost je takodje veoma važan faktor za naš život ovde, uporedjenju sa Latinskom Amerikom.”

Vaša supruga i dve kćerke pristale su da sa vama dodju u Srbiju i započnu novi život. Koliko je bilo teško doneti tu odluku?

“Za mene nije bila teška odluka, naprotiv, uvek sam osećao jaku vezu sa Srbijom. Odavno sam želeo da živim ovde, ali za njih je

bilo prilično teško zbog prijatelja, peruanskih običaja, škole, itd. Moja supruga i starijakaćerka su veoma vezane za Peru, dok se moja mladja ćerka adaptirala veoma brzo, s obzirom na to da je bila mala kada smo se doselili. Istina je da se, zbog mog posla i činjenice da sam često putovao, sa lakoćom adaptiram na novi model društva, a naročito sam se brzo navikao upravo ovde gde osećam jaku vezu.”

Učenje srpskog jezika nije lako, ali se odlično snalazite, verujem i zbog vaše muzikalnosti. Vi poruku šaljete iz srca, muzikom i radošću zbog života u zemlji svojih predaka. Koliko ljudi razumeju tu poruku, da li ste sada stranac među svojim u Peruu i još veći stranac u Srbiji, ili ste uvek svoj na svome?

“Srpski jezik je definitivno za mene veoma komplikovan i učenje jezika je veliki izazov, ali ne samo zbog gramatike već zato što, bez obzira na to što ovde živim, posao obavljam na španskom jeziku i ponekad na engleskom. S druge strane, lako je komunicirati, jer ljudi mahom govore engleski, naročito u Beogradu, takodje dobar deo stanovništva

govori ili razume španski, zbog čega se čovek automatski opusti kad je učenje jezika u pitanju.

Što se tiče mišljenja ljudi, mislim da im je često teško da shvate moju odluku što sam se ovde preselio, jer se verovatno samo fokusiraju na ono negativno u zemlji, ali da li postoji savršena zemlja? Mislim da ne, a ja svakako mogu da prepoznam dobre strane koje Srbija ima u poredjenju sa, na primer, latinoameričkim zemljama. Ova zemlja je dosta propatila i takodje je dosta dugo bila satanizovana od strane medija. Sve to me je veoma frustriralo tokom mog detinjstva u Peruu i trudim se da muzikom preko društvenih mreža promovisem ono sto je dobro u Srbiji. Veoma me raduje što mogu nešto da doprinesem i što vidim da mnogi u Latinskoj Americi počinju da nas vide drugim očima, iz drugog ugla, zbog čega se Srbi polako osećaju ponosnim na svoju zemlju. U Peruu nema više od stotina Srba, a ja se definitivno osećam više strancem u Peruu nego u Srbiji. Povezanost koju osećam sa Srbijom je teško objašnjiva. To je nešto automatski, u meni od rođenja, kao genetski kod, a takodje su tome doprineli strast, nostalgija i patriotizam, koje sam upijao od bake i deke.

“Da li vam je bilo teško da se naviknete na nove ljude, novi stil života, novu klimu, šta vam je na početku predstavljalo najveći problem?”

“Od početka sam se adaptirao veoma brzo, uvek sam se osećao kao kod kuće, ali da budem iskren, svakako mi je bilo teško da se naviknem na birokratiju s jedne strane, a s druge strane i zbog osećaja da se pomalo izgubila kultura, da nedostaje poštovanje. Gledajući pojedine prijavu parkove i ulice, stičem utisak da postoji nedostatak ljubavi prema našoj zemlji. Dosta se žalimo na politiku i vladu, ponekad sa pravom, ali vaspitanje se stiče u kući i mi kao roditelji imamo odgovornost da implementiramo našoj deci osnove lepog ponašanja i odnos prema okolini. Odatle sve polazi. S druge strane, smatram da se na nekim nivoima izgubila duhovnost i dobra namera. Ponekad se oseća materijalni interes i egoizam, ali dobro, to se događa nažalost u svim delovima sveta.”

Krstili ste se u Srbiji,

krštene su i vaše kćerke, imate krsnu slavu, Svetog Jovana. Koliko vam običaji upotpunjuju sliku da ste uklopljeni u novu sredinu, adaptirani, odomaćeni?

“Kao mali sam kršten u katoličkoj crkvi i moje ćerke takodje, ali pre nekoliko godina doneo sam odluku da primim pravoslavnu hrišćansku veru u manastiru u Pribojskoj Banji, u mestu porekla moga dede Milivoja. Odluku sam doneo iz ličnog uverenja, jer je to moje poreklo, moja suština, moja vera i moja želja da povratim ono što se izgubilo zbog migracije u Peru, ali s druge strane, jer lično smatram da je katolička vera išla protiv mojih principa nakon što sam upoznat sa onim što se dogodilo u Jasenovcu i sa politikom Vatikana koja je oduvek bila protiv srpskog naroda i pravoslavlja.

Što se tiče običaja i pravoslavnih praznika, počeo sam ih slaviti još u Peru, a moji prijatelji Peruanci su mi bili dragi gosti na mojoj slavi Sveti Jovan i na proslavama Srpske nove godine, tako da, kada sam došao ovde da živim, sve to mi je bilo odavno već poznato.”

Privukli ste veliku medijsku pažnju svojom muzikom i svojevrsnom promocijom Srbije u svetu. Kako za vas izgleda rad na tim materijalima, učesće na festivalima, nastupi u medijima? Stekli ste popularnost, ljudi vas prepoznaju, ljudi znaju da ste svetski – a naš!

“Istina je da zaista jesam privukao pažnju. Srpski mediji

veoma podržavaju moju muziku i često me pozivaju da gostujem na televiziji ili da me intervjuišu i prenesu čitaocima moju priču. Verujem da činjenica da sam srpski Latino, sa životnom pričom veoma intrigantnom i zanimljivom za mnoge, da sam se vratio u zemlju svojih predaka i da pevam na španskom, privlači dosta pažnje

kada mislim da je za to pravi momenat.

Ne žurim kada stvaram nešto novo kako bi projekat bio što kvalitetniji i bolji, a upravo sam završio projekat za pesmu 'Pukni zoro' ali sa andskom verzijom. Veoma sam srećan kako ju je publika prihvatila.“

Imate susrete i sa našim

tako volim kada imam priliku da pokažem najbolje lice Srbije i trudim se uvek da posetioci budu srećni i zadovoljni. Ponekad su to Srbi koji žive u inostranstvu i kako često dolaze, sprijateljimo se. Takodje kako imam štampariju u Peru koja se bavi uvozom i izvozom knjiga, imam puno prijatelja iz celog sveta. Sebe smatram

otvoreniji i objektivniji kada poredim i analiziram različita društva. Srbija je prelepa zemlja i sa dobrim ljudima, ali kao što sam ranije spomenuo, život u njoj bi bio još lepši i prijatniji kada bismo više cenili i čuvali našu zemlju, naše parkove i ulice, i bili ljubazniji prema drugima. To se, čini mi se, izgubilo, ali moramo naći načina da to i povratimo.

Voleo bih da se moje ćerke, kad odrastu, odluče za život u Srbiji. Ovde postoji toliko toga što bi se moglo uraditi, ali ipak, na kraju, to je odluka koju će one doneti i uvek će imati moju podršku. One imaju različita državljanstva, što će im omogućiti da izaberu na kom mestu na svetu žele da žive i da se formiraju, kako profesionalno tako i na ličnom planu.”

Kada biste u jednoj rečenici strancu opisali Srbiju, kako bi ona glasila, a kako biste strancu ili nama opisali Peru?

“Strancu bih Srbiju opisao jednom rečenicom: Prelepa zemlja, u kojoj možeš otkriti dosta toga. A Peru bih Srbini opisao kratko i jasno: Prelepa zemlja Inka.”

Mirko sa posebnom milinom naglašava da sva imena članova njegove šire familije počinju na slovo M, i da je to milina za kojom je tragao i u Srbiji je našao. A svoju ljubav prema Peru gostima daruje uz zanimljive suvenire iz zemlje u kojoj se rodio. Zato se nadam da ćemo se videti iduće godine u Beogradu, i nazdraviti životu, tradiciji i poštovanju.

i ljudima je to veoma zanimljivo. Prepoznaju me na ulici, ponekad mi prilaze da me pozdrave i veoma su ljubazni. To me čini veoma zadovoljnim i sve to prihvatom sa odredjenom odgovornošću i poštovanjem.

Na vaše pitanje koje se tiče moje organizacije, muzička nezavisnost je veoma bitna za mene i ona mi dozvoljava da radim na svojim produkcijama, promocijama i izvodjenjima onda

ljudima koji u Beograd dolaze na odmor, pružate izuzetno gostoprinstvo i pažnju svakom svom gostu. Kako za vas izgledaju ta poznanstva, imate prijatelje širom sveta?

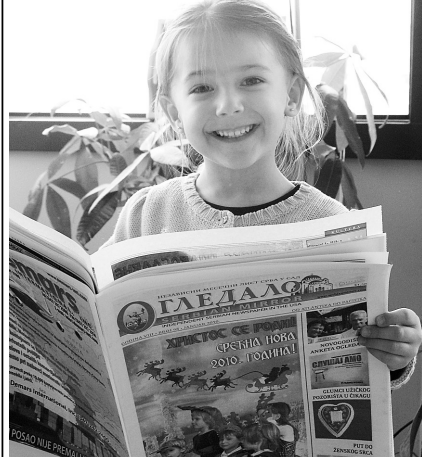
“Kao čovek koji je putovao svet, došao sam na ideju da uložim sredstva u prostore za izdavanje. Moja filozofija je jednostavna. Ponašam se prema gostima kao što bih voleo da se ophode prema meni kad sam gost, ali isto

otvorenom i ljubaznom osobom, što rado i pokazujem.”

Putovali ste mnogo, upoznavali različite kulture, narode, običaje, okolnosti. Šta biste voleli da u Srbiji bude drugačije, kako biste pojednostavili ili oplemenili život u Srbiji?

“Svakako mi je to što sam putovao mnogo i živeo u drugim zemljama omogućilo da upoznam različite kulture i običaje. To je uticalo da postanem

**REKLAMIRAJTE SE
U OGLEDALU
773.744.0373**

**OGLEDALO JE LIST
KOJI NAS POVEZUJE!**

General & Cosmetic Dentistry
SCHAUMBURG FAMILY DENTAL CLINIC

650 E. Higgins Rd. Schaumburg, IL 60173

Preventiva
ZUM - beljenje zuba
Braces - ispravljanje zuba
Protetika, implanti
Proteze, porcelanske krunice

Phone: 847-882-7001

ZA PENZIONERE POPUST
Prihvataemo većinu osiguranja

Mike Milenković D.D.S.

Beli zubi osmeh večni i bićete uvek srećni nena design

www.schaumburgfamilydentalclinic.com

**Ogledalo – 19 godina zajedničkog poverenja.
Čitajte nas online: www.serbianmirror.com**

OSTAVINSKE RASPRAVE
 TRUST ADMINISTRACIJE
 STARATELJSTVO
 PUNOMOCJA
 TESTAMENTI
 TRUST

Nemojte da cekate previse

ZIVKOVICH
 LAW OFFICES

serblaw.com

708-833-7755

NILES na 8130 N. Milwaukee Ave.

GLENWOOD na 8 W. Main St.

ILINOJS I INDIJANA ADVOKAT DANA ZIVKOVICH

US MOTORS INC

**Dajemo
 garanciju,
 mesec dana,
 na svim
 kolima
 "bumper
 to bumper"**

US Motors Inc.

**PERSONAL & BUSINESS
 VEHICLE SALES**

501 S Grace St
 Addison, IL, 60101

630-628-8022
 www.usmotorsinc.com

Televizija srpske dijaspore

VESTI iz DIJASPORRE

tsd-tv.com

19:30

nettvplus 119 kanal

Orion 612 kanal

TVBalkan 326 kanal

DOBRA HD 17 kanal

TS

Facebook Instagram YouTube

Vladan Božić

Knjigana poklon

DRAGI ČITAOCI,
MI SMO LJUBITELJI DOBRIH KNJIGA IZ RAZNIH OBLASTI ŽIVOTA: NAUKE, PSIHLOGIJE, RELIGIJE, ZDRAVLJA...I ŽELIMO DA TO PODELIMO I SA VAMA, NAŠIM SUNARODNICIMA U ČIKAGU I DRUGIM DELOVIMA SAD. KNJIGE SU BESPLATNE, ALI JAKO VREDNE I ZATO AKO VAM SE KNJIGA DOPADA PROSLLEDITE DALJE VAŠIM PRIJATELJIMA! PRIJATNO ČITANJE!

NARUČITE VAŠE BESPLATNO IZDANJE KNJIGE NA NAŠEM JEZIKU NA STRANICI

WWW.KNJIGANAPOKLON.COM

NEVEROVATNA PONUDA

NAJMODERNIJI NJUZMAGAZIN IZ SRBIJE

Nedeljnik

GODIŠNJA PRETPLATA NA DIGITALNO IZDANJE, 52 BROJA

umesto ~~310\$~~
samo 75\$*

Svake srede novi broj u vašem inboxu.
Pronadite na adresi www.nstore.rs

Za Nedeljnik pišu najcenjeniji kolumnisti i najvažniji opinion makeri u Srbiji.

Šta se zaista događa u Srbiji, kako razmišlja nova srpska elita**, kako svet izgleda iz srpske perspektive

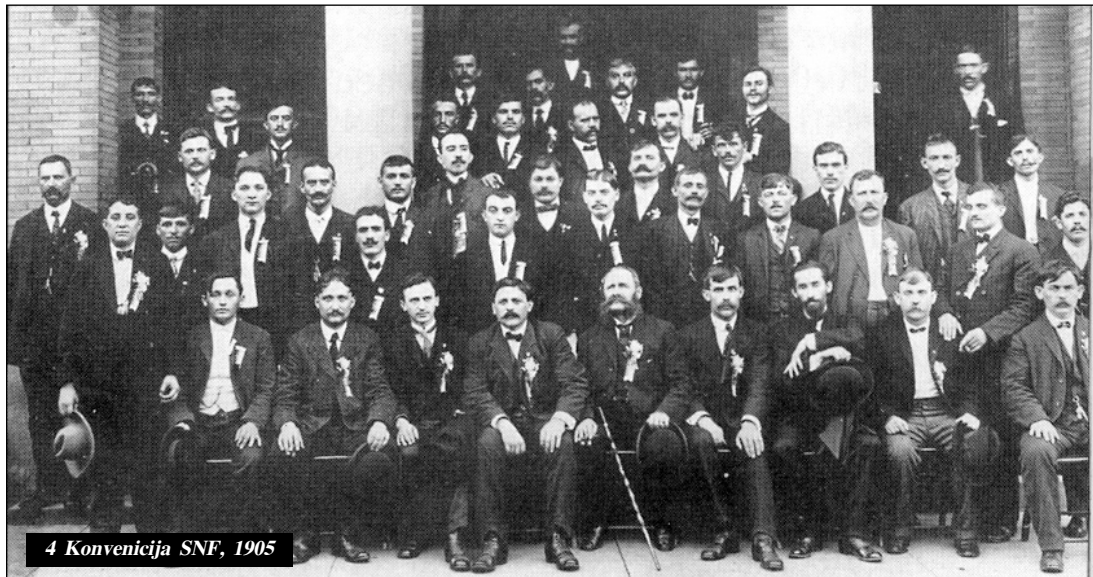
Proverite zašto je Nedeljnik srpski magazin koji izgleda svetski.

UZ NEDELJNIK DOBIJATE I NJUJORK TAJMS NA SRPSKOM JEZIKU***

Čitaj više, znaj više

*u dinarskoj protivvrednosti
**Nedeljnik čita 71 odsto obrazovanih, agencija Ipsos
***Nedeljnik je licencirani izdavač The New York Times International Report, prvog mesečnika NYT

4 Konvencija SNF, 1905

AMERICAN SERBIAN BOMBER
Constructed at Fourth Convention of
SERB NATIONAL FEDERATION
Webster Hall, Pittsburgh, Pa.
September 12, 1943

Serbian Bomber 1943 SNF

120 GODINA SRPSKOG NARODNOG SAVEZA

Srpski narodni savez (1901), najstarije srpsko dobrotvorno društvo u SAD-u, 15. juna ove godine je proslavilo jubilej 120 godina postojanja. Tokom svoje duge istorije Srpski narodni savez je ekonomski i finansijski pomogao svoje članove, maticu, učenike i studente u srednjim školama i univerzitetima, srpske pravoslavne crkve i dečije crkvene kampove, kola srpskih sestara, sportske, kulturne i društvene manifestacije koje imaju za cilj očuvanje i negovanje srpske kulture, tradicije i nasledja na američkom kontinentu.

Glavni zadatak Srpskog narodnog saveza bi se mogao opisati rečima oca Save Vojvodića iz Pitsburga koje je objavio u prvom izdanju "Amerikanskog Srbobrana" (1906): "Podiži i pomaži, gdje ti je god moguće, srpske crkve i oltare, osnivaj prosvjetne ustanove i srpska ognjišta, da naša dječica, naša omladina — naša uzdanica prije vremena ne usahne ne izgubi se, ne pretopi se u nešto drugo što nije naše, da nam se ovdje od stotine hiljada svijeta srpskog naroda ne stvori, ne načini u jedanput drugo crno srpsko Kosovo."

U Pitsburgu u državi Pensilvaniji, gde je osnovan Srpski narodni savez, bazu su činili mahom doseljenici koji su se u svojoj rodnoj zemlji bavili zemljoradnjom, stočarstvom i ribolovom, ne sluteći da će na novom kontinentu raditi u rudnicima i čeličanicama. Najveći deo srpskih iseljenika je došao krajem

devetnaestog veka iz srpskih delova Austro-Ugarske tj. Krajine (Like, Korduna i Banije), Crne Gore, a ponajmanje iz Srbije jer u to vreme Srbi su mahom naseljavali Srbiju iz drugih krajeva. Dolazeći u Ameriku, srpski iseljenici su poneli u svojoj seoskoj torbici narodne pesme, sećanje na čojstvo i junaštvo svojih predaka i spremnost da rade i da se žrtvuju za ideale slobode. Sava Hajdin, osnivač Srpskog naro-

dnog saveza, u svojim sećanjima kaže da su prvi Srbi koji su došli u Ameriku iz tog dela Krajine bili Nikola Vujnović iz Gomirja 1886. godine, Milenko Maravić 1887. godine i Petar Vignjević 1888. godine. Posle njih, došli su: Nikola Maravić, Stevo Trbović, Adam Maravić, Mićo Stipanović, Rade Mamula i Lazo Mrvoš. Oni su došli iz Dubrave, Plaškog, Primišlja, Vojnića i drugih mesta. Hajdin je došao u

Ameriku 1892. godine sa šesnaest godina. On i drugi pioniri koji su osnivali i gradili srpske organizacije i društva su postavili temelje organizacija koje danas predstavljaju osnovu srpstva u Americi.

Susret sa "Novom zemljom" koja se počela industrijalizovati zadala je patnju i gorčinu naših iseljenika do kraja njihovog života. Srpski iseljenici kada su se okupljali svojim skupovima uglavnom su pričali o zavičaju koji su ostavili i o životu u "Novoj zemlji." Otrgnutost od zavičaja i doma učinila je da se kod njih počne stvarati potreba za organizovanjem društava koja bi ih podsećala na rodni kraj.

U to vreme radnici nisu bili organizovani u sindikate niti su imali zdravstveno osiguranje. Zbog velikih nesreća koje su se događale i teških uslova rada, radnicima i njihovim porodicama bila je potrebna zaštita i finansijska sigurnost. Iz potrebe da se radnici osiguraju i zaštite na radu počela su se osnivati bratska i dobrotvorna društva koja su nudila radnicima i njihovim porodicama sigurnost i finansijsku stabilnost.

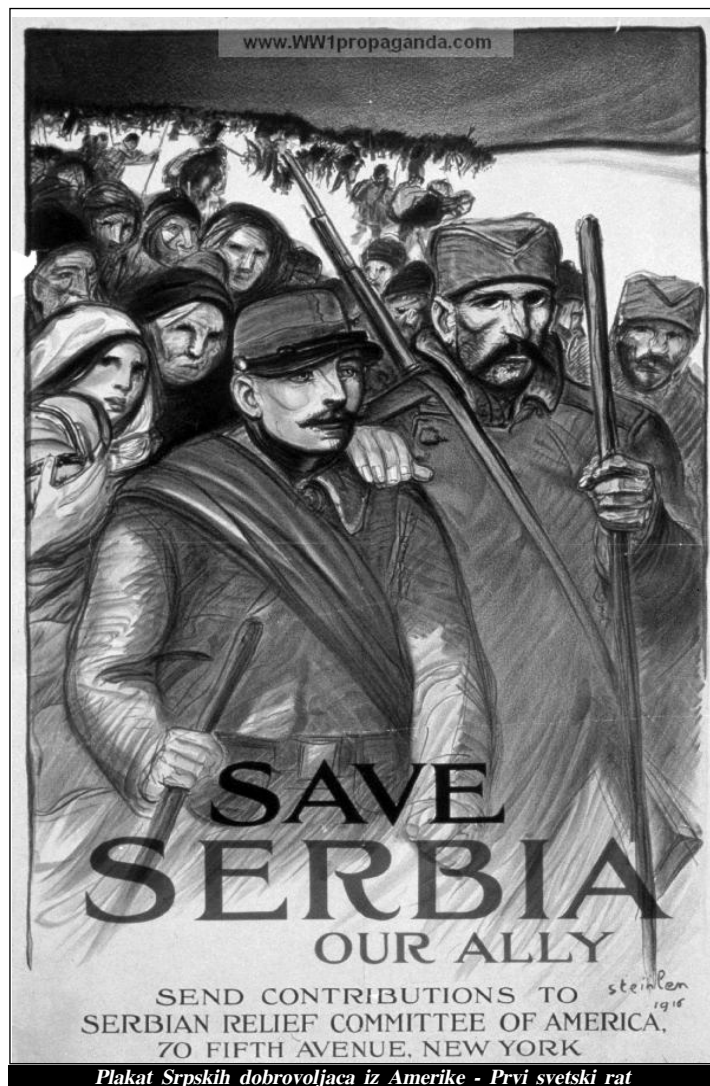
Godine 1901. Sava Hajdin je iz Pitsburga otputovao za Njujork kako bi dobio podršku od Nikole Tesle, tada već priznatog srpsko-američkog naučnika i pronalazača, za osnivanje jednog takvog društva. Uz Teslinu podršku, Hajdin je osnovao Srpski pravoslavni savez Srbobran i postao njegov prvi predsednik. Kada su osnovali Savez, natpis organizacije je

postavljen na ćirilici. Posle nekoliko dana, neko je uništio natpis. Hajdin je to komentarisao u svojim sećanjima: "Srpstvo i srpski ideali nisu se nalazili na komadu daske nego u našim vatrenim mladičkim srcima." Takva borba protiv našeg naroda je Hajdinu i drugim pionirima još više dalo volje da istraju u organizovanju Srba u Americi. Društvo se uskoro razvilo u "snažno stablo koje širi svoje grane gde god ima Srba u Americi i Kanadi."

U svojim sećanjima Hajdin je takodje istakao da je temelj Saveza američki demokratski ideal, a to je raditi sa ljudima i za ljude. Za Hajdina Savez treba da bude centar srpstva i svetosavske tradicije u Americi. Ovim ciljevima Savez se rukovodi i danas u svom radu.

U nameri da ojača srpske organizacije i učini ih efikasnim, Mihajlo I. Pupin, srpsko-američki naučnik, je radio godinama na njihovom ujedinjavanju. 21. septembra 1929. godine došlo je do ujedinjenja društava Sloga, Svesna Srbadija, Sloboda i Srpski pravoslavni savez Srbobran u današnji Srpski narodni savez sa 19.764 člana i novčanom rezervom od 780.188.23 američkih dolara. Na proslavi pedesetogodišnjice Srpskog narodnog saveza 1951. godine, Savez je imao 183 društva za odrasle i 141 kolo Podmlatka sa 16.213 odraslih članova i 6.484 članova Podmlatka. Imovina je iznosila oko 4 miliona dolara. Danas Savez ima oko 12.500 članova i društvo je vredno oko 50 miliona američkih dolara.

Na konvenciji 1929.

Plakat Srpskih dobrovoljaca iz Amerike - Prvi svetski rat

godine, Pupin je postao njen počasni predsednik, a Nikola Tesla 1935. godine. Kada je Tesla izabran za počasnog predsednika Srpskog narodnog saveza, on je u kratkom pismu odgovorio:

“Bilo bi bolje da ste izabrali nekog vrednijega, ali kad tako hoćete moram primiti. Zahvaljujući i želeći vam najbolji uspeh.” Nikola Tesla

Srpski narodni savez je dao veliki humanitarni, vojni i finansijski doprinos maticu Prvom i Drugom svetskom ratu. U Prvom svetskom ratu, oko 20.000 srpskih dobrovoljaca koje je organizovao Mihajlo I. Pupin, u organizaciji Saveza, Američko-kanadske Eparhije i Srpske narodne odbrane u Americi, su došli da pomognu svoju otadžbinu. Većina njih nikada nije ni videla Srbiju jer su živeli u Austro-Ugarskoj, ali njihova veza sa domovinom i osećaj pripadnosti je bio neraskidiv.

Patriotizam Save Hajdina pokazuje i činjenica da pošto nije imao sinova, on je poslao šesnaestogodišnju ćerku Ružicu na Solunski front da se bori za svoju otadžbinu. Kao članovi Saveza društva 82 “Banović Strahinja,” deset braće Vajagića iz Gere u državi Indijani su dobrovoljno otišli da se bore za Srbiju u borbi protiv Austro-Ugarske. Nastariji brat je imao 40, a najmladji 20 godina. Najstariji brat Risto Vajagić je dobio najviše srpsko odlikovanje Karadjordjevu zlatnu zvezdu za hrabrost.

Prema dr Božidar Puriću, dvadeset i pet posto srpskog stanovništva u

Sava Hajdin, osnivač SNF

Americi je otišlo u dobrovoljce da brane otadžbinu: “Koji drugi narod to ima? Zahvaljujući njima kosovsko sejanje i u dalekoj Americi dobi žetvu.” U to vreme američki Srbi su bili jedini slobodni Srbi na svetu i zbog toga su stali uz svoj narod da se bore za njihovo oslobođenje od tudjina. Više od polovine srpskih dobrovoljaca se nije vratilo svojim porodicama koje su ostale u Americi. U toku Drugog svetskog rata, članovi Srpskog narodnog saveza su kupili bombarder i poklonili ga američkoj vojsci da se bori protiv nacista 1943. godine. Bombarder je nazvan “Američki Srbini.”

Nakon osnivanja Saveza, njegovi članovi su ubrzo uvideli da ne mogu napredovati ako nemaju svoje glasilo koje će obavestavati srpske iseljenike o njihovom

radu, idejama i pozivati ih na jedinstvo i saradnju. U nameri da proširi svoj uticaj u Americi i Kanadi, Savez je počeo da izdaje glasilo “Amerikanski Srbobran” i to su ujedno i najstarije srpske novine koje izlaze u kontinuitetu od 1906. godine. “Amerikanski Srbobran” je izlazio na

Vladika Nikolaj Velimirović sa predstavnicima SNF

početku samo na ćirilici. Od 1906 do 1916. godine, novine su bile nedeljne, a od 1916. godine dnevne novine. Tridesetih godina prošlog veka je bila dodata engleska sekcija kako bi se prva generacija iseljenika kojima je engleski jezik bio maternji više upoznala sa srpskom kulturom i tradicijom. Danas “Amerikanski Srbobran” ima srpsku i englesku sekciju i izlazi dva puta mesečno. Glavnu ulogu ovih novina je opisao otac Vojvodić u prvom izdanju novina od 18. januara 1906. godine, koju je uredio njen prvi urednik Milivoj Buzadžić: “Naš će list upućivati svoje čitaoce i poučavati ih o srpskoj narodnosti i svetoj pravoslavnoj vjeri, utvrđivaće ih, da u ovom dalekom kraju ne zaborave na vjeru i narod iz koga su nikli i postali i za koji su naši stari svoju krv potocima prolijevali i nama te dvije naše najveće svetinje u amanet ostavili

Kako nekad tako i danas, “Amerikanski Srbobran” obavestava o naporima i uspehu američkih Srba, njihove težnje i vidjenja “Nove zemlje,” o radu srpskih pravoslavnih crkava i crkvenih opština, o ekonomskoj i kulturno-prosvetnoj delatnosti vezanih za rad srpskih škola, o pevačkim i sportskim društvima, izdavanju knjiga, o društvenom životu iseljenika tako i o dešavanjima u otadžbini. Tokom oba svetska rata “Amerikanski Srbobran” je bio branilac slobode i istine srpskog naroda. Pisao je o strašnom stradanju srpskog naroda od ustaškog pokolja tokom Drugog svetskog rata. Dr Kosta Elesin, bivši glavni urednik “Amerikanskog Srbobrana” kaže: “‘Amerikanski Srbobran’ služi interesima slobode demokratske Amerike i srpstva kao celini...”

Poznati srpski pisci su dali svoj doprinos ovim novinama: Miloš Crnjanski, Ivo Andrić, Jovan Dučić, Desanka Maksimović, Vojislav Ilić, Milan Rakić, čarls Simić, Vasko Popa... Objavljeni su intervjui sa poznatim srpskim naučnicima i pronalazačima Mihajlom Pupinom i Nikolom Teslom kao i sa sportistima kao

što je Novak Djoković. Novine su proglašene za ‘najbolje novine’ na bratskom kongresu države Pensilvanije 2001. godine.

Danas Srpski narodni savez je neprofitno dobrotvorno društvo koja obezbeđuje životno osiguranje i štednju

Americi. Glavna ideja je da Srbi u Americi imaju jednu krovnu organizaciju koja će štiti njene interese i pomagati njene članove.

Na proslavi pedesetogodišnjice Srpskog narodnog saveza, Sv. Vladika Nikolaj Velimirović je istakao da je Savez kao i druge organizacije stao uz srpsku pravoslavnu crkvu, brinuo se o mladima, žrtvovalao se za ideale slobode “kako za srpstvo tako i za Ameriku:” “Nije bilo ničega što bi se ticalo dobra bilo ličnosti, ili porodice, ili srpskog naroda, ili Amerike, a da naš Savez nije učinio najviše što je mogao...”

I zato — svi Srbi na noge! Da svim srcem i dušom, s blagodarnošću i pohvalom čestitamo Zlatni jubilej Srpskom narodnom savezu! Amin Bože daj!”

Miloš Rastović

Koordinator za kulturu Srpski narodni savez.

Literatura: “Srpski narodni savez - prvih sto godina,” uredila dr Krinka V. Petrov, Grafiks menadžment pres (Graphics Management Press), Los Andjeles, Kalifornija, 2001. godine.

“Spomenica pedesetogodišnjice Srpskog narodnog saveza,” uredili Nikola J. Vurdelj i Sava N. Vujnović, Pitsburg, Pensilvanija, 1951. godine. Arhivski materijal “Amerikanskog Srbobrana.”

O Radionici za izbeglice i pozorišnoj predstavi kojom je obeležen Medjunarodni dan izbeglica i 45 godina rada UNCHR u Srbiji

FOTOGRAFIJE: VESNA LALIĆ

RECEPT ZA ZRNO NADE

Piše: Mila Filipović

Entuzijazam glumice Branke Katić, koja je nedavno imenovana za UNHCR-ovu istaknutu zastupnicu prava izbeglica, rediteljke Dare de Luka, kostimografkinje Ljiljane Petrović, i šefice Predstavništva UNHCR za Srbiju, Frančeske Boneli, bio je pokretačka snaga u značajnom projektu pozorišne radionice sa devojkama i ženama iz izbegličkog kampa u Krnjači — “Communitybasedsupport in integration”. Predstavom u Jugoslovenskom dramskom pozorištu obeležen je Svetski dan izbeglica i 45 godina rada UNHCR u Srbiji. Radionica koristi metodologiju društveno angažovanog pozorišta, što ima za cilj veću socijalnu uključenost članova zajednice, suzbijanje i sprečavanje rasizma, ksenofobije i netolerancije u javnoj sferi. Realizaciju je pomogla Medjunarodna mreža pomoći / IAN International AidNetwork, a prijatelj projekta je Centar za kulturnu dekontaminaciju Beograd.

Entuzijazam umetnica se u dobroj energiji preneo na žene iz izbegličkog kampa, kroz čije su priče, traumatična iskustva i teškoće sa kojima se susreću nakon pokušaja stvaranja novog života, izvirale i nada, i snaga i osmeh, a ta energija je preplavila publiku, koja je dugotrajnim aplauzom pozdravila ovaj nesvakidašnji, dragoceni projekat.

“Na prvom sastanku sa Frančeskom Boneli, kada sam pitala kako mogu da učinim život izbeglica makar malo lakšim, i šta bih ja, kao glumica mogla da uradim, setila sam se svoje profesije i te magične čari da te gluma

izmesti iz trenutka sadašnjeg i ponese u neku drugu priču, neke tudje živote i neki zamišljeni svet, predložila sam da napravim predstavu i odmah sam znala da treba da pozovem rediteljku, Daru de Luka i kostimografkinju Ljilju Petrović, jer poznajem njihov senzibilitet, lucidnost, smisao za humor, emocije, način razmišljanja. Dara de Luka je sa toliko suptilnosti pristupila radu na ovoj predstavi sa izbeglicama, Ljilja Petrović svojim kostimima i scenografijom takodje,

radu sa studentima, uspeła je da sačuva njihovu osobenost, učinila da te žene izgledaju kao vile sa Bliskog istoka”, kaže za “Ogledalo” Branka Katić.

“Na probama sam ih dobro upoznala, upoznala sam njihovu decu, suzile su oči, bilo je prelepo što smo posle jedne probe igrali i na njihovu muziku, i na naše kolce, imale smo potrebu da životnu energiju puste slobodno, da joj se prepuste. Dara je radeći na scenama insistirala da želida im

ovog čovečanstva, koji vodi u destrukciju, zakoju se ja nadam da će joj jednog dana doći kraj. Ova radionica je samo početak projekata u nizu, biće ih još, što pozorišnih, što nekih koji će se baviti ruktovrinama, možda bi valjalo otvoriti restoran u kome izbeglice rade, a gosti jedu njihova jela, jer dobri ukusi mogu sve da nas razgale”, dodaje Branka.

U jednom važnom delusvog života i sama je bila emigrant, sada veći deo vremena

romanu Vladimira Tabaševića, u režiji Ivice Buljana, još jedna prava predstava ansambla koji se voli i odlično radi zajedno. Dok sam živela u Londonu imala sam priliku da igram u pozorištu, ali sama ta činjenica da glumim na engleskom jeziku me činila užasno nesigurnom, zato je za mene prava sreća što sam se vratila u rodni grad, što igram na svom jeziku, sa fantastičnim kolegama. Srećna sam što sam tu gde jesam.

Uskoro me čeka Festival kratkog filma u Bajinoj Bašti, u čijem sam žiriju, čulasam da je to dobar festival koji organizuju mladi entuzijasti, odvija se u prelepom ambijentu, pa se radujem susretu sa mladim umetnicima, i što ćuna velikom platnu gledati njihove prve filmske priče. Posle odmora, u avgustu ću snimati film Koste Djordjevića ‘Žal’, u kome ce igrati mladi glumci, dobra je priča, a kuriozitet je što će mojstariji sin Lui, koji bi voleo da studira filmsku režiju, a završio je srednju filmsku školu u Londonu, biti jedan od mladih volontera na ovom filmu, pa ćemo se družiti u Beogradu. Na jesen imam još neke planove za pozorište, ali o tom potom.”

Rediteljka predstave, Dara de Luka, ozbiljno je pristupila raduna ovoj predstavi, unoseći čaroliju igre, ali i tegobna iskustva žena iz izbegličkog kampa, koje su u predstavi učestvovala i kojima je posvećena.

“Odluku o radu na predstavi donela sam odmah, bez premišljanja. Branka mi je u uzbuđenju saopštila da bi bilo lepo da uradimo nešto što ima veze sa pozorištem, a da to bude rad sa ljudima iz centra u Krnjači. Odmah smo znale da je to prava stvar. I pozorište, i igra i nešto još, nešto

i zato ja ne volim kada se kaže Branka Katić je napravila predstavu sa izbeglicama. Ja jesam predložila, ali je projekat naš, Dara je u celom tom procesu najzaslužnija, iz zamišljenih biografija ona je krenula polako da piše te scene, a rezultat je potpuno čaroban. I učesnici i publika su osetili i ljubav prema njima, i dostojanstvo koje one nose u sebi, a koje im je ova prilika da rade nešto što i nije njihov posao na najbolji način pružila, a one nato čarobno odgovorile. Ljilja Petrovićje takodje fantastična umetnica, u svakom projektu, kao i u

skida rane, a ne da grebe po njima, ne da ulazi u tu bol koju nose sa sobom. Zato je moja želja da će moja saradnja sa UNHCR imati nekidobar učinak, jer mislimda je dužnost nas koji živimo u komforu svog doma u državi u kojoj smo se rodili, pomognemo tim ljudima čiji su životi izmešteni, čiji su gradovi razoreni, koji nemaju gde da se vrata, a zaslužuju još jednu šansu da svoj život negde prožive bezbedno, da ih ne dočekujemo sa predrasudama i sumnjama. Ne smemo biti surovi, misliti da smo bolji od drugih, to je čorsokak

provodi u Beogradu i Srbiji, sa stalnim angažmanom u Beogradskom dramskom pozorištu, svesna nemeerljivosti slobode koju joj ponovo pruža gluma na maternjem jeziku.

“Jagoš Marković me pozvao da uskočim u predstavu ‘Sumrak Bogova’ Ivora Martinića, inspirisanu filmom Lukina Viskontija, to je za mene potpuno fantastično iskustvo, rad sa divnim kolegama, učinili su sve da mi omoguće dovoljno proba za pripremu za predstavu. Uradila sam i predstavu ‘Tiho teče Misisipi’ po

'više od igre'.

Ja volim da počinem od nule, bez dramskog predloška. Svidja mi se kad mogu da uhodam u proces kao u šumu, da ne znam kuda ću, da ništa ne znam...i onda iz te debele magle kreću da se naslućuju obrisi...taj deo procesa je istovremeno najteži i najlepši. Pre početka prvih proba otišla sam u Krnjaču i upoznala moje buduće glumice. Pitale su me o čemu će biti predstava. Rekla sam im da još uvek ne znam i da ću početi da pišem tekst kad ih bolje upoznam i da ono što sigurno znam jeste da neće biti ničeg što njima na bilo koji način ne odgovara. Mislim da su vrlo brzo osetile neku sferu zaštite i bezbednog polja koje smo nastanjivale zajedno, korak po korak. Isto tako, postepeno je nastajao i tekst predstave. Pisala sam parče po parče, scenu po scenu, donosila ih na probe, prevedene na farsi i arapski i lagano se sklapao mozaik. Čudan je to paralelan proces stvaranja teksta i režije. A najčudniji je rad sa glumcem, koji nije glumac, na jeziku koji ne govori. Eto izazova i raskoši!

Kažu 'ljubav boli'. Najviše boli kad nema ljubavi. Ovaj proces se pretvorio u jedan veličanstven zagrljaj. I pre i posle premijere smo zajedno plakale od uzbuđenja i sreće! Jedva čekam da nastavimo!“, kaže rediteljka Dara de Luka.

Ljiljana Petrović, kostimografkinja i scenografkinja predstave, takodje nije imala dilemu o raduna ovom zanimljivom i važnom projektu.

“Nije ovo prvi put da Branka Katić svesrdno pomaže, želela je sada da uradi nešto više što bi osvetlilo važnost empatije prema drugim ljudima, a sad su to bile izbeglice, azilanti, emigranti, da svi mi u Srbiji, pa i u svetu, bolje razumemo patnju naroda koji je sa mukom i ne svojom voljom morao da ode iz svojih zemalja i nadje sigurnost u prihvatnim kampovima, da im pomognemo, da saosećamo sa njima, da ih razumemo i pozovemo ih. Neko je davno rekao 'Umetnost je budjenje osećanja ljudi'. To bi bila i krilatica kojom nas je Branka sve povezala. Bili smo mali tim koji je odlično zajedno funkcionisao: menadžer projekta, Lola Joksimović, i organizator Aleksandar Bradić, beskrajno maštovita rediteljka Dara de Luka i naša, sada već prijateljica, Frančeska Boneli i njene kolege iz UNHCR-a. U projekat su bili uključeni i studenti režije i kamere sa Fakulteta dramskih umetnosti u Beogradu, tako da imamo i trajne snimke koje će oni uobličiti u

dokumentarni film.

Svakom umetničkom projektu, bilo da je film, predstava ili izložba, prilazim sa velikom strašću i istraživačkim entuzijazmom. Istovremeno, dok je rediteljka Dara koncipirala tekst i iščitavala i istoriju, literaturu i poeziju zemalja iz kojih potiču naše divne glumice i ja sam to isto radila i ponovo gledala filmove Abasa Kjarostamija, prelistavala reprodukcije slika, crteža, pejzaža, boja tekstila, začina, etno nasleđa i kulture Irana, Avganistana, Sirije...Mnogo su mi i one pomogle tokom razgovora i proba da u realizaciji i

ka prepoznala poruku. Ljudi su i za vreme predstave a i po završetku veoma dirljivo i emotivno reagovali, bilo je suza...

Imala sam sreću da studiram u vreme kad je u našoj ex-YU studiralo i dosta studenata iz Sirije. I ja sam u Beograd došla iz malog grada, Požege da studira u Beogradu, gde i sada živim. Citiraću našeg dramskog pisca i reditelja Dušana Kovačevića, koji uvek ističe da je došao u Beograd iz Sremske Mitrovice i za ljude iz provincije kaže:

'Mi iz provincije dodjemo kao transfuzija, damo svu krv i

Planiramo i intezivnose dogovaramo sa gospodjom Frančeskom Boneli za nove projekte. Takodje smo osmislili i kreativne radionice u kojima bi učestvovali i studenti Fakulteta primenjenih umetnosti i Fakulteta dramskih umetnosti u Beogradu, a koje bi bile korisne i za decu, žene, muškarce iz azila kojih ima dosta u Srbiji. Dekani Goran Čpajak i Miloš Pavlović sa ova dva naša fakulteta su nedavno potpisali i ozvaničili saradnju sa UNHCR-om.

Pre tri godine sam posetila kamp u Krnjači, kada smo imali kasting za film 'Otac', rediteljka

Ljiljana Petrović Branka Katić i Dara de Luka

izboru kostima ispoštujem važne kodekse njihovog oblačenja. Nastojala sam da funkcionalnim intervencijama, vizuelnim elementima, bojama i odabirom materijala uspostavam harmoniju, stilsko jedinstvo i da to bude neka nova interpretacija.

Prostor je uobličen istovremeno kao fizički i simbolički (škola, dom -više prostor sećanja nego sadašnjeg stvarnog života... emotivne reference, fragmenti života, vremenski udaljenog detinjstva, igre) i imaginarni (putovanje, avion). Ono što zamišljaju i ono što je stvarno.

Bilo je važno da ih kroz ovu predstavu ohrabrimo, da se opuste i budu kreativne, da u segmentima predstave pronadju sebe i nadju razlog da govore ili čute, ispišu emociju, uspomenu...Mislim da je jako važno da su osetile da mogu da nam veruju.

Rezultat je realizovana predstava, radost i rečenica jedne od njih: 'Osećamo se kao da smo se ponovo rodile!'

Važno je da je publi-

onda se vratimo odakle smo došli da tamo umremo'.

Uvek sam se saosećala sa ljudima koji su sticajem okolnosti došli u Beograd.

Putovala sam dosta, imam puno prijatelja po svetu i potpuno podržavam multikulturalnost u svakoj zemlji, protiv sam svakog nacionalizma i ugrožavanja života, bilo da je čovek ili životinja u pitanju. Ne možete biti nikako imuni kad dodjete u azil, kamp, vidite cele porodice ili ostatak porodica, jer su im najdraži nestali...

Srdana Golubovića, za koji sam bila angažovana kao kostimograf. Bila je sreća raditi sa Srdanom Golubovićem, koji takodje zbog humanosti i empatije prema izbeglicama i svakom kome je nepravedno ugrožen život, može da ponese sled?ću titulu počasnog ambasadora UNHCR-a. Njegovi filmovi dovoljno govore.

Frančeska Boneli, šefica Kancelarije UNHCR za Srbiju takodje naglašava važnost angažmana poznatih ličnosti u radu UNHCR i realizaciji zanimljivih projekata.

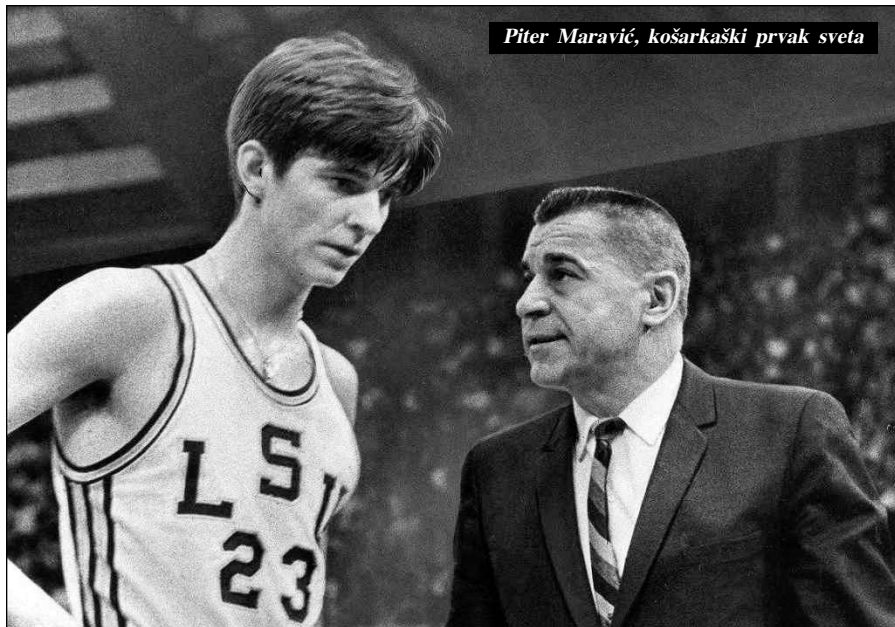
“Nama su nepohodni advokati za izbeglice, ljudi koji bi

na najbolji način zastupali njihove interese, i Branka Katić je bila odličan izbor. Odmah je pitala — kako mogu da pomognem! I tako je krenulo, pronašla je saradnike, rad smo počeli u martu i na kraju dobili odličan rezultat. One izbeglice su u početku bile sumnjive, ali u isto vreme i radoznale, pa entuzijazam nije nedostajao. Tri važna meseca rada na ovoj predstavi su ih u velikoj meri promenila — dobile su energiju, samopouzdanje, pozitivno razmišljaju, pokušavaju da nadju izlaz. Ja sam u ovom poslu 20 godina, i to nije samo moj posao, rad sa izbeglicama je moj život. Teško je suočiti se sanjivim patnjama i svim problemima koji ih muče, a to su i za mene neverovatna životna iskustva. Ja učim od tih ljudi, od njihove snage i volje i ja dobijem snagu. Većina izbeglica koja je sada u Srbiji je u ovoj zemlji u tranzitu, ali ljudi često zaborave razliku između imigranata i izbeglica. Izbeglice imaju pravo na međunarodnu zaštitu. Zato mi imamo proces, od identifikacije do pronalazjenja mogućnosti da započnu novi život, uz uključivanje i integraciju u sredini u kojoj se nalaze. Nažalost, svedoci smo činjenice da, ako su samo u prolazu, budu zlostavljani, prisutna je opasna trgovina ljudima. Srbija pokazuje solidarnost. Godine 2015. je, recimo, u Srbiji bilo pet prihvatnih centara, danas ih ima 19. Srbija je prva zemlja u Evropi koja je uključila izbeglice u program vakcinisanja. Nažalost, prisutni su i strahovi od izbeglica i imigranata, zaboravljamo da oni beže iz svojih ratom opustošenih zemalja, u kojima su izgubili sve“, kaže Frančeska Boneli, koja se sa Brankom Katić upravo vratila iz Preševa, u kome su posetile Prihvatni centar za izbeglice, i Bujanovca, u kome se nalazi jedan od poslednjih centara za prihvat izbeglica iz devedesetih godina.

“U tom centru je sada 69 ljudi, 19 porodica živi u užasnim uslovima, bez vode, sanitarnih čvorova. Drugih 700 centara je zatvoreno, jer su izbeglicama koje su bile smeštene u njima obezbeđeni pristojni stambeni uslovi. Nažalost, još uvek nismo našli rešenje za ovih 69 ljudi, i zato je dobro da je Branka bila u ovoj poseti, svi zajedno moramo naći rešenje za njih, obezbediti sredstva za njihov pristojan život.

U isto vreme tražimo i donatore za različite projekte za izbeglice u Beogradu i Novom Sadu. Rad na ovoj predstavi je bilo veoma zanimljivo zajedničko putovanje, a ja verujem da će ih biti još.”

Peter Maravić, košarkaški prvak sveta

Bata Govedarica i tim Depaul 1951

KAKO SU SRBI POKORILI NBA

Piše: Marko Lopusina

Godina 2021. počela je u znaku srpskih košarkaša, koji su ostvarili punu dominaciju u tri svetska takmičenja. Prvo je Miloš Teodosić, visoki bek italijanskog *Virtusa* iz Bolonje proglašen za najboljeg košarkaša lige Evropskih kupova. Potom je Vasilije Micić, krilo turskog kluba *Anadolu Efes*, proglašen za najboljeg igrača Evrope. Da bi ove nedelje Nikola Jokić, centar *Denver nagetsa*, bio imenovan za najboljeg igrača najjače NBA lige na svetu.

Sva trojica su provincijalci, koji su sa košarkaškom loptom osvojili planetu. Teodosić je iz Valjeva (19. mart 1987). Ima 34 godine i zlatnu ruku. Micić je iz Kraljeva (13. januar 1994). Ima 27 godina i pozlaćenu ruku. Jokić je iz Sombora (19. februar 1995). Ima 26 godina i nosilac je titule najkorisnijeg igrača NBA lige, odnosno najboljeg košarkaša sveta. Nikola Jokić je prvi Srbin koji nosi ovu svetsku titulu najboljeg u najjačem takmičenju profesionalnih košarkaša.

Teodosić, Micić i Jokić su naslednici velikana srpske i jugoslovenske škole košarke, koja je dala jako mnogo sjajnih igrača, koji su nam doneli pregršt zlatnih, srebrnih i bronzanih medalja. Prvi put se, međjutim, dogodilo da Srbija u jednog igračkoj sezoni 2020/2021. dobije trojicu pobjednika najvažnijih takmičenja košarkaša na svetu. Sve košarkaše federacije priznaju da je Srbija danas ponajbolja košarkaška sila.

Ovo je prilika da se podsetimo i prvih srpskih košarkaša, koji su pokorili NBA i ušli u istoriju američke i svetske

košarke. Dvadesetih godina prošlog veka mnogi Srbi su igrali basket na ulici po ceo dan, pa čak i noću. Stvorena je čak i crkvena košarkaška liga u kojoj su igrali mnogi Srbi, poput Petra i Laza Maravića, Sema i Džona Milanovića.

Prvi tim koji su Srbi sponzorirali bila je ekipa crkve Sveti Ilija u Pensilvaniji, oformljena 1934. godine. Igrali su u crkvenim ligama, a dve godine kasnije učestvovali su na turniru Srpskog narodnog saveza i osvojili ga. Mnogi od igrača ovog tima, kao što su Pres Maravić, Nik Kosanović, Bil Pilipović, kasnije su postali treneri ili zvezde koledž košarke.

Od 1947. do 1954. muški košarkaški tim *Sveti Ilija* osvajao je titule u ligi Srpskog narodnog saveza. Treneri ekipe bili su Džon Milanović, Nejt Lip, Pres Maravić, Džordž Danović. Srednjoškolski košarkaški tim iz Alikvipe osvojio je prvenstvo Pensilvanije 1949. godine, odigravši svih 29 utakmica bez poraza. Tu ekipu je trenirao Sem Milanović, a u njoj su igrali Miki Zernić, Džordž Danović, Ralf Greko. Skoro 2.000 stanovnika Alikvipe putovalo je do Filadelfije 300 milja da bi gledalo finale u kojem je ta ekipa pobedila. Tim *Sveti Ilija* promenio je 1960. ime u *Alikvipa Serbs* i tek od sedamdesetih ponovo počeo da osvaja prvenstvo Srpskog narodnog saveza. Tih godina oformljen je i ženski košarkaški tim.

U američkom sportu Srbi su ušli u legendu zahvaljujući Zdravku Bati Govedarici, koji je rođen 1928. godine u Čikagu. Karijeru je, kao i većina igrača u Državama, počeo u srednjoškolskim danima, gde su ga "snimili"

skauti jedne od tada najboljih univerzitetskih ekipa sa čikaškog DePol univerziteta. Treneri tima Blu Demons ponudili su mu punu sportsku stipendiju, pa je ubrzo Govedarica postao član ekipe koja je 1945. osvojila državno prvenstvo SAD.

najvećih zabavljača u istoriji košarke "Harlem Globtrotersa", takodje je bio zapažen.

Sve to je Govedaricu odvelo na draft te godine, gde su ga izabrali *Sirakjus Nešnsi*, kao 24. pika. Naredne dve godine je bio u Korejskom ratu. To je utica-

Sami Amerikanci govore da je Petar Pres Maravić (1915—1987) bio jedan od najboljih studentskih košarkaških trenera svih vremena. Revolucionisao je ovaj sport za 37 godina koliko je bio trener.

Posao Petra Maravića je bio da od koledž košarkaša pravi profesionalne sportiste. Odrastao je u Alikvipi u Pensilvaniji u kraju Logstaun, gde je živelo dosta Srba. Njegovi roditelji Vajo i Sara Maravić došli su u SAD početkom XX veka iz Vojne krajine. Petar je rođen avgusta 1915. godine. Kao dete dobio je nadimak Pres (štampa) jer je, poput novina, imao mišljenje o svemu. Sredinom dvadesetih, Pres je otkrio za sebe novu igru, košarku. Igrao je satima sa drugovima u Logstaunu, loptom napravljenom kod kuće, koristeći sklepani koš. Procvetao je kao igrač u srednjoj školi, uz trenera Nejta Lipa.

SRBIN ZVANI PIŠTOLJ

Godine 1935. Petar Maravić je na jednom košarkaškom meču ubacio 28 koševa, koliko tada ni čitavi timovi nisu postizali u jednoj utakmici. Dobio je stipendiju na Dejvis end Elkins koledžu u Zapadnoj Virdžiniji 1937. godine. Bio je dobar student, predsednik studentskih organizacija, a dve godine zaredom bio je proglašavan "najlepšim studentom u kampusu". Bio je i kapiten košarkaškog tima. Kad se vratio 1941. u Alikvipu, diploma koledža mu nije pomogla da nadje posao. Počeo je da igra za poluprofesionalni tim *Klarksburg Pjur Oilers*. Kada je na jednom meču *Iglsima* iz Detroita ubacio 30 poena, pozvali su ga da predje kod njih. Petar Maravić je odi-

Nikola Jokić, najbolji igrač NBA

Naredne sezone je Govedarica zaigrao u prvoj petorci, na poziciji plejmejкера, uz prosek od 8,5 poena po meču. Brzo je postao vođa ekipe, da bi u trećoj godini bio i najbolji strelac sa 11,5 poena po meču, a na završnoj godini, 1951, imao je 14 poena u proseku. Za to vreme, takav učinak je bio odličan. Izabran je u idealni tim NCAA lige, a nastup na meču protiv

lo da njegova karijera u najjačoj ligi bude veoma kratka i skromna, pošto je odigrao svega 23 utakmice u sezoni 1953/54, uz prosečno 3,3 poena i jednu asistenciju.

Govedarićino mesto u košarkaškom svetu Amerike zauzeli su sjani otac Petar Pres i sin Peter Maravić (Pit Pištolj), zvanično najbolji amaterski košarkaš SAD svih vremena.

grao dve sezone, 1941. i 1942. za ovu ekipu. Odlazak u Korejski rat je zaustavio karijeru Petra Presa Maravića. Ali je uspon u košarci nastavio njegov sin Piter Pit Pištolj.

Mladi Pit je rođen 1947. Završio je srednju školu u Raleju 1965. godine, i pošto je bio jako mršav, godinu dana je proveo na Vojnoj akademiji Edwards, gde je dobio na mišićnoj masi. U prvoj sezoni na LSU, njegov otac Petar Maravić kao trener nije imao uspeha sa svojim timom. Imali su čak 26 poraza i samo tri pobeđe. Jedina svetla tačka bio je Pistol Pit, kako je publika zvala njegovog sina Pitera. Kad god je Pit igrao, osam hiljada ljudi dolazilo bi u halu na utakmicu. Međutim, sledeće sezone, 1967/68, bile su uspešne: 14 pobeđa i 12 poraza.

Pit Maravić bio je mag za postizanje koševa — osvojio je 141 poen u prve tri utakmice, a 1.138 poena na kraju sezone. To je u proseku bilo 43,8 poena po utakmici, najviše u dotadašnjoj istoriji košarke. Pit Pištolj je postavio četiri nacionalna rekorda i devet rekorda LSU koledža. Izabran je u brojne "sveameričke" timove, a marta 1968. godine našao se na naslovnoj strani lista *Sports Illustrated*, u kom je objavljen

dugačak tekst o Maravićima, ocu i sinu.

U sezoni 1968/69. Pit je nastavio da oduševljava publiku, iako je tim imao po 13 pobeđa i poraza. Pit je tad prevazišao sebe i postigao 1.148 poena u sezoni, i bio proglašen za najboljeg strelca "sveameričkog" tima. Njegov najpoznatiji pogodak bio je protiv ekipe iz Džordžije, kada je, tri sekunde pred kraj drugog produžetka šutirao horog-stilom sa polovine terena. Krenuo je ka svlačionici ni ne videvši da je lopta ušla u koš jedva dodirujući mrežicu. Navijačice Džordžije iznele su ga sa terena. U svojoj poslednjoj sezoni na LSU, 1969/70, ovaj tim je postigao najveći uspeh — 20 pobeđa i samo osam poraza.

Najbolji amaterski igrač košarke, Pistol Pit je pod vodjstvom svog oca Petra Maravića, postao legenda SAD. Postigao je 3.667 poena za tri sezone na koledžu. Njegov rekord u NCAA nikad nije oboren. Otac Petar i sin Piter Maravić uneli su revoluciju u igranje košarke. Ova igra je zbog Maravića postala brza, a driblanje je postalo umetnost. Postizanje puno koševa postao je standard. Milioni dece u Americi sedamdesetih i osamdesetih hteli

su da budu kao Pistol Pit.

Tada je Piter Maravić potpisao profesionalni ugovor za *Atlanta Hokse* iz NBA. Njegov otac Petar Pres nije više bio toliko uspešan sa svojim timom, i na kraju sezone, tada 56-godišnji trener bio je 1972. otpušten. Kasnije je trenirao tim u Severnoj Karolini, ali bez mnogo uspeha, pa je 1975. odustao od tog posla i otišao u švedsku, gde je radio kao trener. Piter Maravić je igrao nekoliko sezona za *Hokse*, a onda je 1974. prešao u *Nju Orleans Džez*. Kada se Petar vratio iz švedske, postao je glavni skaut za *Nju Orleans Džez* i tu je ostao četiri godine. Karijeru je završio kao atletske direktor i pomoćnik trenera na Univerzitetu Kempbel. Petar Pres Maravić je umro od raka 1987. Sahranjen je na groblju crkve Sveti Ilija u Alikvipi.

Ni njegov sin Piter Maravić nije imao sreće sa zdravljem. Odigrao je 10 sezona u NBA ligi i penzionisao se 1980. Ubrzo posle smrti oca, Pistol Pit je uvršten u košarkašku Kuću slavnih. Godinu dana kasnije, dok je bio na košarkaškom terenu, Pit je iznenada umro od srčanog udara u svojoj 40. godini. Iza sebe je ostavio suprugu Džeki i dva sina, Džošu i Džejsona Maravića.

Na koledžu LSU je 1988. godine nova košarkaška sala nazvana *Pit Maravić Asembli centar*.

SRPSKI DIVOVI

Kada se jedan od najvećih srpskih košarkaša, Vlade Divac, 2007. godine oprostio od aktivnog igranja košarke nizom manifestacija u Kaliforniji i Srbiji, dobio je američku Medalju časti ostrva Elis, koja se dodeljuje američkim građanima za izuzetan doprinos društvu, izgradnji američkih vrednosti i povezivanje različitih nacionalnih zajednica.

Nekadašnji centar *Sloge* iz Kraljeva, *Partizana* iz Beograda, ali i NBA timova *Lejkers*, *Sakramento* i *šarlot* dobio je u SAD i priznanje *Walter Kennedy Citizenship Award*, koja se dodeljuje NBA igračima za doprinos društvu.

Divac je u Americi kao košarkaš za 16 godina postigao ukupno 13.364 poena, ostvario 9.294 skoka, 3.522 asistencije i 1.630 blokada, ali je takodje, poput Nikole Tesle, naterao Amerikance da pravilno izgovaraju njegovo srpsko ime i da razumeju njegov protest sa podignuta tri prsta u vreme kada je NATO bombardovao Srbiju.

Iza Divca u NBA je ostalo još 12 srpskih igrača, koji se bore da postanu legende američkog košarkaškog sporta. Najbolji od njih je bio Darko Miličić, poreklom iz Šipova, koji je na draftu 2003. godine izabran za člana NBA. Uzeo ga je klub *Detroit pistols*, sa kojim je Miličić 2004. osvojio šampionsku titulu SAD. Darko Miličić je jedini Srbin sa zlatnim prstenom NBA.

Prvak najbolje košarkaške lige na svetu bio je i Predrag Pedja Stojaković (1977). Poreklom je iz hrvatske Požege, ali je karijeru započeo u *KK Crvena zvezda*. U SAD je otišao iz grčkog PAOUKA i igrao za *Indijana pejserse*, *Nju Orleans hornetse* i *Dalas maverikse*. Stojaković je igrao na tri ol-star utakmice i dva puta je pobeđio u brzom šutiranju trojki. Bio je jedan od najboljih košarkaških strelaca Amerike.

Novu generaciju srpskih košarkaša u Evropi i NBA vode, opet strelac *Dalasa*, Luka Dončić, najkorisniji igrač Evrope 2015. godine, i Aleksej Pokuševski, centar *Memfisa* i ponajbolji skakač pod koševima u NBA. Ima izgleda da se srpskom timu u NBA uskoro pridruži i najbolji evropski igrač košarke Vasilije Micić.

Muzyka & Son
FUNERAL HOME

Поштујући Српске православне обичаје још од 1915.г.
Honoring Serbian Orthodox Customs Since 1915.

Newly Renovated Facilities and Large Parking Lot
Advance Funeral Planning
Transportation to the Homeland
Affordable Funeral Options

Basil Michael Muzyka Owner - Lic, Funeral Director & Embalmer
5776 West Lawrence Avenue Chicago, IL 60630
773-545-3800
www.muzykafuneralhome.com

Shear Elegance
Za novi imidž, lepu frizuru
i blistavu boju kose

773.271.9602

Hear extensions i keratin
Frizure i šminka za svadbe
i druge svečane prilike
Sve na jednom mestu u vašem salonu
SHEAR ELEGANCE
U srcu Lincoln Square
4719 N. Lincoln Ave. - Chicago IL 60625
Radno vreme: Pon-sub 10am -7pm – Nedeljom 10 am -4pm

Evropsko prvenstvo u košarci za žene: Srbija prvak Evrope

“Od kako su krenule pripreme, dok sam šetala Beogradom ili Zlatiborom, zamišljala sam da igramo finale.

“To je ogroman san koji se ostvario“, rekla je uoči finala Evropskog prvenstva za košarkašice selektorka reprezentacije Srbije Marina Maljković.

Ne samo da joj se san ostvario, već je dosanjala i veći.

Košarkašice Srbije su posle šest godina ponovo postale prvakinje Evrope, savladavši u finalu u španskoj Valensiji ekipu Francuske 63:54 (poluvreme 31:26).

Pre šest godina, ženska košarkaška reprezentacija Srbije osvojila je zlatnu medalju na Evropskom prvenstvu u Madjarskoj i Rumuniji, a i tada je protivnik u finalu bila selekcija Francuske.

Ovo je i treći put u poslednjih šest godina da je Srbija bila bolja od Francuske na velikim takmičenjima — i na Olimpijskim igrama u Brazilu u borbi za treće mesto slavio je srpski tim.

Šta se desilo u finalu?

“Statistički gledano, naše devojkice su uvek kad bi gubile poluvreme, na kraju dobijale utakmicu.

“Neka tako bude i sad“, rekla je legendarna jugoslovenska košarkašica Andjelija Arbutina u studiju RTS-a pred finalni meč.

Košarkašice Srbije su, međjutim, dobile prvo poluvreme 31:26. A potom i meč.

Nervozno su počele utakmicu obe ekipe, promašivale otvorene šuteve.

Srpski tim je odigrao agresivnije, a Francuskinje nisu imale adekvatan odgovor na takvu igru.

Francuskinje koje su ubedljivim i efikasnim igrama došle do finala, u prvoj četvrtini postigle su samo 11 poena, što im se desilo prvi put još od 2009. godine.

Centar Tina Krajišnik je odlično pokrivala reket, Sonja Vasić (devojačko Petrović) je uz pomoć Ane Dabović dirigovala, a početkom druge četvrtine Srbija je stigla do +7 (18:11).

Medjutim, Francuskinje su se brzo vratile u meč i stigle prednost košarkašica Srbije.

Odičnom odbranom i serijom 13-0, košarkašice Srbije došle su do prednosti od 31:18.

Potom je Francuskinja sa srpskim prezimenom Valerijen Vukosavljević — udala se za Filipa Vukosavljevića posle Evropskog prvenstva 2019. godine — prekinula niz srpskog tima.

Koševima, Sonja Vasić, Ivon Anderson, ali i dalekometnom paljbom Ane

Dabović — dve “trojke“ koje su bile prilično frustrirajuće po Francuskinje — Srbija je sredinom treće četvrtine napravila maksimalnu prednost do tada — 41:26.

Kakvu je odbranu igrala Srbija, svedoči i podatak da je prve poene u trećoj četvrtini Francuska postigla tek posle pet minuta igre i to sa linije slobodnih bacanja.

Širio je ruke i čudio se na tribinama dvorane u Valensiji legendarni francuski košarkaš i nekadašnja NBA zvezda Toni Parker, gledajući kako se njegove zemljakinje muče.

Nervozna se uvukla u srpski tim u finišu treće četvrtine, nekoliko vezanih grešaka i Francuskinje su smanjile prednost.

Amerikanka sa srpskim pasošem Ivon Anderson je početkom poslednje četvrtine povukla srpski tim, pogadjala, asistrala i Srbija je ponovo imala lepu prednost — 55:42. Jelena Bruks ili “kraljica majka“ kako je zovu saigračice preuzela je odgovornost u finišu meča, a na suprotnoj strani Marion Džones je sa pogocima iz udaljenosti održavala nadu Francuskinjama.

Medjutim, sjajnim prodorom u stilu Dejana Bodiroge Sonja Vasić u stilu je stavila tačku na pobjedu Srbije.

Kako su Srbija i Francuska došle do finala?

Obe ekipe bez poraza do završnice. Francuskinje su bile ubedljivije, nijedan meč nisu dobile sa manje od 12 razlike.

U grupi su lagano dobile selekcije Hrvatske, Češke i Rusije, a imale su i lakši put do finala od Srbije.

Najpre trijumf protiv Bosne i Hercegovine, a zatim i protiv Belorusije.

Reprezentacija Srbije sa iscrpela do finala.

U grupi je pobedila Italiju posle

produžetaka (86:81), potom ubedljiv trijumf nad Grčkom (85:51), a potom, u direktnoj utakmici za plasman u četvrtfinale, košarkašice Srbije napravile su preokret protiv Crne Gore (87:75).

nad Velikom Britanijom 81:55.

U Valensiji, 2021. godine košarkašice Srbije osvojile su novu zlatnu medalju.

Izvor: Danas

Varumin®

100% prirodni biljni proizvod i pojačivač imunološkog sistema.

Varumin® je prirodni proizvod biljnog porekla - dodatak ishrani za oralnu primenu. Varumin® jača imunološki sistem i pomaže pri lečenju tumora sa ili bez metastaza, bez obzira na lokaciju tumora. Može se koristiti kao dodatak uz terapiju malignih tumora, najčešće pored hemioterapije. Varumin® je složena smeša farmaceutski obrađenih lekovitih biljaka. Ove lekovite biljke nisu izložene toksičnim supstancama, hemijskog ili biološkog porekla. Efikasnost Varumin®-a je već poznata i potvrđena u tradicionalnoj, kao i u modernoj medicini.

Poreklo sirovina i tehnološki postupak prerade lekovitog bilja obezbeđuju maksimalan i kontinuiran efekat ovog proizvoda. Uprkos jedinstvenom i veoma komplikovanom biljnom sastavu, mehanizam rada Varumina® na ćelijama tumora nije precizno definisan. Na osnovu kliničkih ispitivanja i rezultata koje prikupljaju pacijenti, utvrđeno je da Varumin® ima višestruke mehanizme delovanja, što je rezultat sinergijske modulacije imunološkog odgovora i antiproliferativnog dejstva na ćelije tumora. Pacijenti primaju poboljšanje metabolizma, povećanje apetita, poboljšanje krvne slike, kao i lakše upravljanje neželjenim efektima hemioterapije i radioterapije.

www.iegpharm.eu / www.iegstore.sk / e: varumin@t.mk

IEG PHARM S.R.O., Mikulášska 27, 81101 Bratislava, Slovakia

t: +389 70 291 734 , +389 70 259 222

DOŽIVETI STOTU

Svima nama dobro poznata živa legenda Čikaga i Valjeva Kosara Savkić, dočekala i u zdravlju sa svojom porodicom proslavila svoj stoti rođendan

Stogodišnjakinja Kosara Savkić

Kada nekom čestitate rođendan obično mu poželite da živi 100 godina. Kada je u pitanju Kosara Savkić, njoj je ta želja ostvarena, ona je dočekala da u zdravlju proslavi svoj stoti rođendan.

Posetili smo Kosaru u njenom stanu u želji da saznamo kako se oseća nakon jednog veka svog života. Nismo ni sumnjali da će nas dočekati raspoložena, doterana, našminkana i kao i uvek, nasmejana. Naša Kosara je preživela mnoge nedaće, rat, nekoliko robianja, pa čak i robiji u Požarevcu sa celom porodicom, ocem, majkom, sestrom i bratom. Iza sebe ima četiri braka, sina Zorana, kćerku Nadicu, puno unučadi i praunučadi. Sve svoje nevolje prebrodila je zahvaljujući svojim strpljenjem i verom u bolje sutra.

Na pitanje kako se oseća, kaže da se oseća dobro, samo je malo noge izdaju. Pandemiju je teško podnela, jer nije mogla da se kreće i druži sa ljudima, a to je radila čitavog svog života. Nije propuštala nikakva zbivanja, proslave srpskih organizacija, kulturne događaje, pa i sve proslave našeg lista, a više od polovine svog života je provela u kafani.

Imala je i svoju kafanu koja je nosila njeno ime, Kosara restoran i bar, na

Irving park ulici na severu Čikaga. U njenoj kafani su pevali mnogi poznati pevači poput Tozovca, Tome Zdravkovića, Marinka Rokvića...

Kaže da joj život nije bio nimalo lak i da je u njen čitav životni vek stalo mnogo strahova, razočaranja, briga, ali i ljubavi i radosti.

Radila je puno, čak celog svog života čak i po nekoliko poslova istovremeno ali je ipk znala da nadje vremena za provod, pa ne krije da je stizala i da se kocka nakon posla u Burbon restoranu.

Priznala nam je da je najlepši deo njenog života provela sa drugim mužem Acom sa kojim ima sina Zorana. On je bio predstavnik JAT-a u Beču, Kairu i Beogradu. "Tih deset godina smo veoma lepo živeli. On je bio veliki gospodin i moja najveća ljubav", sa osmehom na licu se priseća Kosara.

Ali i pored svega, kada bi se ponovo rodila i mogla da bira, Kosara kaže da ništa ne bi menjala u svom životu. Živela je svoj život, koju je i sama dosta krojila i zna da bi ponovo išla istim stopama, - tvrdi nam to Kosara uz osmeh koji ne skida sa lica i za koji kaže da je najveća zasluga njene vitalnosti.

BIOGRAFIJA

Kosara Savkić (devojačko Antić) je rođena početkom prošlog veka, tačnije 15. maja 1921. godine u Valjevu, u petočlanoj porodici Antić. Njena majka Milka, poznata starim Valjevčanima kao Milka slikarka, imala je svoju radnju "Foto Milka". Kosara je nasledila ljubav prema fotografiji od majke, pa je nakon završetka škole i njoj

majka otvorila foto-radnju, takodje u glavnoj Karadjordjevoj ulici u Valjevu. Iz ovih radnji se mnoge fotografije i dan-danas nalaze u kućama starih Valjevčana, a neke su ušle i u istoriju. Kao ona jedna koja je ovekovečila streljanje poznatog junaka Stevana Filipovića, i ona koja je završila u Ujedinjenim nacijama u Njujorku, na kojoj komunistički stražar sprovodi celu porodicu Antić na robiju.

Kada smo 2018. godine sa ekipom "Fito Production" otišli u Valjevo da snimimo dokumentarni film o Kosarinom životu, između ostalih razgovarali smo i sa čuvenim piscem i akademikom Matijom Bečkovićem koji je poznavao Kosaru i njenu čuvenu porodicu. Evo šta nam je rekao.

MATIJA BEČKOVIĆ O KOSARI I NJENOJ PORODICI

Poznavao sam Kosarinog oca, gospodina Antića, koji je izgledao tako kao de se neki holivudski glumac obreo u Valjevu sa svojom veoma raskošnom

jedna od najvažnijih fotografija naše posleratne istorije. Zato što su komunistički zločini u Srbiji teži u miru, nego u ratu. A na ovoj fotografiji vidite celu porodicu Antić, i što je vrlo važno oni su taj momenat i ovekovečili.

Ko zna da li ima tragova o njihovom tamničenju i robovanju, ali tu lepo piše, 1945. odlazak u zatvor i to sada postaju pravi istinski dokumenti jedne nenapisane istorije, a Kosara je jedan od junaka te naše nenapisane istorije, i ceo njen život je jedna ilustracija stradanja i lutanja našega naroda.

I oni su se, kao i mnogi naši ljudi, raspršili po svetu, ali su zauvek ostali u Valjevu i uvek vezani, tu im je bio taj neprekinuti pupak, tako da je baš lepo da ste došli na tu ideju snimanja filma o Kosari, tako da Kosara za života vidi svoju slavu i smisao svog života, kao i činjenicu da nevinom čoveku ne može niko ništa. Da je on jači od svih sila na svetu i da njegova pravda dolazi kad tad.

Milka slikarka, kosarina majka je ovekovečila mnoge događaje u Valjevu, pa tako i onaj spomenik Stevanu Filipoviću, koji je u stvari nastao na osnovu njene fotografije. I tako možemo da postavimo pitanje: ko je zaslužniji za taj spomenik, ona ili onaj koji je na slici? Jer toliki su ljudi podizali ruke pod vešalima i govorili ko zna šta sve, ali niko to nije snimio. Tako da bi za svoju slavu on možda mogao da zahvali Milki Antić, Kosarinoj majci.

I teško bi moglo da bilo koja priča o Valjevu može da izbegne da spomene ovu porodicu, jer je ona u samome centru tog grada i njegovih zbivanja.

frizurou i još raskošnijom svilenom kravatom. Međutim, on je bio u senci svoje žene Milke.

Kosarina ćerka, moja školska drugarica iz gimnazijskih dana mi je dala ovu poznatu porodičnu fotografiju. To je možda

Kosara sa suprugom Acom kćerkom Nadicom i sinom Zoranom iz najsrećnijih vremena

ОДЛАЗАК У ЗАТВОР 1945. ВАЉЕВО

Živorad Janković – novinar i prijatelj Kosarin

Mi smo u Valjevu očekivali da Kosara po običaju posle Čikaga slavi rođendan u gradu na Kolubari, da povede kolo ispred kuće u Karadjordjevoj ulici uz pesmu „Marširala kralja Petra garda“, srpsko kolo kao prkos komunizmu koji joj je naneo tokom 100 godina mnogo nevolja, uz robiju u Požarevcu, srpsko kolo koje zbližava ljude uprkos trudu neprijatelja našeg naroda da nas zavadi ideološkim i drugim podelama, jer Kosara je svojom porukom slala LJUBAV, tako ih je pobedila i u zdravlju nadživela. Sve prolazi, proći će i ovaj planetarni haos izazvan zloupotrebom nauke, nadamo se uskoro. Kosaru čekamo da 101. rođendan slavi u njenom i našem Valjevu.

ŽIKA „ŠEŠIR„

Složili smo se sa Žikom da treba pratiti Kosarinu poruku zbližavanja i ljubavi, a Kosari iskreno poželili da 101. rođendan proslavi i u Čikagu i u Valjevu, kako je to tradicionalno radila minulih godina. Živa i zdrava nam bila na mnogaja ljeta!

HOROSKOP ZA JUL 2021.

OVAN

Ljubav: U ljubavi vas očekuje zanimljiv period. Nova poznanstva će nekim Ovnovima pomoći da zaborave još sveže ljubavne rane, ali osim prijatno provedenog vremena, juli ne donosi ništa važno. Naročito obratite pažnju na susret koji će se desiti 10. jula, ali ne forsirajte ništa. Kontakt će se prekinuti, ali posle izvesnog vremena sledi nastavak. I to sasvim spontano. U kući su mogući sukobi, ali je bolje sklanjati se od neke dublje priče. Velike konfrontacije sa familijom. Oko 12. jula Ovnovi treće dekade su u velikoj opasnosti da naprave krupnu grešku pa je stoga bolje da se uzdrže od važnih odluka.

Posao: Svi planovi vam kreću nabolje. Osećaj zamora nestaje, prepreke se gotovo volšebno uklanjaju sa puta, a optimizam raste svakim danom, posebno u drugoj polovini ovog meseca. čini vam se da svaki problem možete da rešite sa lakoćom. Na Sunce Ovnovima prve dekade lepo gleda Jupiter u Lavu od 16. jula. Mnogi će prihvatiti novine koje im se nude na poslovnom planu. Za one poslovno vezane za inostranstvo važan period je od 20. do 23. jula. Ostalim Ovnovima oko tih datuma se savetuje strpljenje i mudro rukovanje budžetom. Novac će pristizati u redovnim intervalima, ali ne u očekivanoj količini.

Zdravlje: Problemi sa nogama tokom druge nedelje jula. Obratite se lekaru u zadnjoj nedelji jula ako već imate probleme sa srcem.

BIK

Ljubav: Na emotivnom planu Bikovima koji su u braku sve teče kako valja, a onim slobodnima — sreća se smeši, ali ne očekujte previše. Ne treba da se zalećete, posebno sredinom meseca. Osoba u znaku Riba koja ih je osvojila na prvi pogled pogrešno su procenili. Muški Bikovi ovog meseca će naročito biti osetljivi na šarm Device, što se za drugu stranu ne bi moglo reći. U porodičnim odnosima ćete se konačno

trgnuti iz blažene ravnodušnosti.

Posao: Bićete iznenađeni lakoćom dešavanja na polju posla tokom druge nedelje jula, ali pazite se — ne treba planirati na duže staze. Jedina opasnost što se Bikovi tokom ovog meseca mogu opustiti i to previše. Možete tako propustiti povoljne prilike. Oni inače ne važe za prilično aktivne ljude ali sada će unapred odustajati kada god se pokaže potreba za naporom i dinamikom. Treba ih upozoriti da će zbog toga biti na meti svojih ukučana a naročito onih mlađih koji baš od njih očekuju ključni potez.

Zdravlje: Bićete osetljivi. Moguće su alergije.

BLIZANCI

Ljubav: U ljubavi buran mesec. Muškim Blizancima sledi romantično poznanstvo sa nežnom Ribom, ali tek u drugoj polovini jula. Devojke ne bi trebalo da prepuste rođendansku proslavu na koju su pozvane. Jedan Lav gori od želje da ih upozna. Ovo je vreme za neke promene i pomake. Odlično vreme za neku promenu u odevanju, nove frizure ili dijetu, ako je to potrebno. Takođe će sa svih strana stizati pozivi za izlaske i zabavu, a oni neće znati na koju će stranu pre. Mnoga tek stečena poznanstva pokazaće se vremenom kao trajna i vrlo korisna.

Posao: Radite punom parom ne biste li ostvarili želje i pri tome još nailazete na razumevanje i nesebičnu podršku prijatelja, naročito onih u vatrenim znacima. Do prve nedelje jula neće sve ići kako treba, ali nastavak meseca garantuje vam uspeh i dobro raspoloženje. Oko 4. jula savetuje se oprez sa Škorpijama. Oni koji imaju posla sa sudom mogu proći lošije nego što su očekivali. Neslaganje u zajedničkim investicijama sa jednim Jarcem.

Zdravlje: Pazite se alergija. Mogući problemi sa stomakom sredinom meseca.

RAK

Ljubav: Rakovi koji su u braku napeto iščekuju kako će njihov

partner rešiti neke poslovne probleme jer od toga u velikoj meri zavise i njihovi zajednički planovi. Muški Rakovi biće u iskušenju da (doduše stidljivo i diskretno) iskažu simpatije osobi sa kojom već nekoliko meseci saraduju. Iz toga se lako može izroditi prava ljubavna afera koja ne bi mogla ostati tajna kao što Rakovi priželjkjuju. Devojkama ovog znaka bi bilo najbolje da se tokom ovog meseca ne upuštaju u nove veze. Potencijalni partner bi bo grub i nametljiv što osećajnom Raku zaista ne odgovara.

Posao: Ovo je naporan mesec za Rakove i, po svemu sudeći, provešće ga radno. Na poslu se tempo ubrzava, nove obaveze pristižu svakim danom, a vremena je sve manje. Iako Rakovi ne podnose da rade bilo šta na brzinu ovog puta će biti primorani, pa će čak neke poslove prosto otaljati, jer je pretpostavljeni jako lošeg raspoloženja i bez malo razumevanja za sporost, umor ili nesnalaženje. U pojedinim momentima Rakovima će se činiti da su na ivici živaca, ali kao i obično kada je posao u pitanju, izguraju do kraja.

Zdravlje: Nervoza čini svoje i vi se na psihičkoj bazi osećate loše. Malo svežeg vazduha bi bilo idealno za vaše raspoloženje.

LAV

Ljubav: Na emotivnom planu mnogo dinamike, posebno od sredine jula. Lavice će verovatno neko vreme biti odvojene od svojih izabranika koji će morati na put, a oni drugi, usamljeni, najzad će sresti nekog ko zavredjuje njihovu pažnju. Lavovi će biti opčinjeni ženom u znaku Vage ili Ovnova, ali svi pokušaji da ostave utisak proći će za sada nezapaženo. U drugoj polovini jula tranzitom Jupitera pokreću im se priče i sredjivanja odnosa, kako onih davno prošlih tako i novih.

Posao: Nećete se opustiti do sredine jula. Nepredvidjene teškoće, jaki izazovi i nesporazumi sa okolinom pratiće ih tokom tog

perioda, da bi totalno drugačija situacija bila u drugoj polovini meseca. Mnogi će tada zabeležiti značajne uspehe. Neki Lavovi prve dekade moraću na put, ali će rezultati biti jako dobri. Nepovoljni datumi su 13., 14. i 15. jul. Tokom celog ovog perioda se mogu osloniti na saradnike u znaku Ovnova. Pošto im energija neće nedostajati, treba ih podsetiti da samo istrajnošću i borbom mogu ostvariti zacrtane planove.

Zdravlje: Mogući problemi sa cirkulacijom i kičmom.

DEVICA

Ljubav: Juli nagoveštava brojna iznenađenja na ljubavnom planu. Device će postati senzualnije i strastvenije na iznenađenje i radost voljene osobe, kojoj je poslovna stidljivost i suzdržanost dosadila. Slobodne Device će biti centar pažnje i interesovanja svih osoba sa kojima stupaju u kontakt. To će im malo prijati, malo smetati, ali ipak će mnogi od njih (naročito oni iz druge i treće dekade) ovo vreme dobro iskoristiti. Najskladniji odnosi biće sa Vagama.

Posao: Device će biti u situaciji da prihvate tuđu pomoć (što inače nerado čine) i to od osoba u znaku Škorpije i Jarca. Poslednja nedelja jula je vrlo povoljna za posao i to je pravi momenat za inovaciju o kojoj razmišljate već izvesno vreme. Do 15. jula — period povoljan za novac. Stare investicije će se višestruko vratiti sada, a neke Device dobiće i lep poklon od osobe koja dolazi iz inostranstva.

Zdravlje: Zdravlje je inače dobro. Mada pripazite na stomak, ako tokom ovog perioda idete na odmor. Promena klime i drugačije ishrane utiče na vas.

VAGA

Ljubav: Veliko olakšanje za Vage jeste lepa atmosfera u roditeljskoj kući i spremnost porodice da pruži podršku. To se ne bi moglo reći za Vagine part-

nere koji njeno nestabilno raspoloženje tumače kao prenemaganje. Čuvajte se rasprava i ubedjivanja, to bi samo pogoršalo stvar. Jednostavno, primirite se i čekajte. Slobodnim Vagama se savetuje da to ostanu u prvoj polovini jula jer bi izbor bio katastrofalan.

Posao: Inače šarmantne i ljubazne, Vage će se pokazati u drugačijem svetlu tokom ovog meseca. Nervoza i svadljivost i stalno oponiranje biće njihov osnovni ton u prvoj polovini meseca. Neke Vage će ići dotle da brzopleto prekidaju saradnju sa pojedinim osobama jer će im se činiti da su iskorišćene. Klone se zajedničkih projekata tokom prve polovine meseca, dok je druga polovina jula po svemu drugačija, posebno za predstavnike prve dekade ovog znaka. Stvari koje smatrate bitnim i važnim ćete rešiti krajem meseca.

Zdravlje: Problemi sa infekcijama su mogući. Pazite na stopala.

ŠKORPIJA

Ljubav: Na ljubavnom planu predstojeći dani za Škorpije biće nemirni, bilo da ste u vezi ili braku. Partner je već neko vreme potišten, ali o razlozima uporno ćuti. Intuicija vas ni ovog puta ne vara, ali budite strpljivi, uskoro će se sve razjasniti. Slobodne Škorpije će se lepo zabavljati i to naročito od poslednje dekade meseca kada će se Saturn pokrenuti u direktnom hodu kroz znak Škorpije. Sve dogodovštine će se na kraju svesti na čekanje i očekivanje, flert, eventualno na kratku avanturu. Savet im je da se klone osoba u znaku Riba ili Device, ako ne žele da postanu tema lokalnih tračeva. Ko kaže da i Škorpija nikada ne promaši u proceni?

Posao: Škorpije su koncentrisane na posao i tu ulažu maksimum svoje energije. Ako je moguće, najvažnije stvari završite na kraju meseca jer tada je moguće pokretanje. Oko 17. jula budite oprezni za volanom, čuvajte dokumenta i ništa ne potpisujte

KADA SEBE VIDI, STRAH SE BOJI

Knjigu "Misli pre svitanja" Save Rakočevića, našeg slikara i pisca koji živi u Americi, objavio je "Partenon", a svaku ideju prati i lep crtež kao ilustracija. "Čovek van zemlje je sa otadžbinom, ali otadžbina je bez njega". "Grobovima u tuđini, duga je senka do otadžbine", "Ako je sve slobodno i sve dozvoljeno, slobodi je opstanak ugrožen, sama sebi robuje", "Kičma ionako nije prava, zašto bi je krivili", "Sreća se želi a nesreća stiže", samo su neke od mudrih maksima ovog dela.

Čovek je u ovim poet-skim mislima začudjen svetom i samim sobom između večnosti i surove realnosti, između dva upitnika, na početku i na kraju života, bez odgovora u vremenu, pa kaže: "Suština je nevidljiva, kopa se duboko da bi se našlo traženo zrno." Neke od maksima jasno govore i o pitanju znanja, kao i o odnosu autora prema

Sava Rakočević

površnosti sveta.

"Trebalo se više čuvati od glupog čoveka nego od umnog neprijatelja"; "Dok gavrani miruju u noći, mnogi ljudi danju grakću"; "Iz neznanja proizišla su razna verovanja, veliko je znanje naučiti nešto od onoga što se ne zna"; "Kome je sve vidljivo, manje vidi od onog što ponekad zatvori

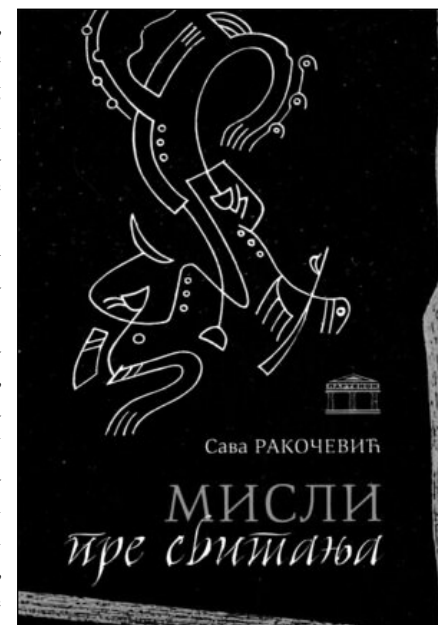
oči"; "Umni ljudi malo znaju o sebi, maloumni znaju i o sebi i o tebi", piše Sava Rakočević.

Etički problemi razotkriveni su u ovim mislima: "Laž je mnoge oterala u smrt"; "Ko drugog sudi na smrt, sebi ne olakšava život"; "Zlatom mnogo se kupiti može, ali ne izgubljena savest"; "Čovek koji ne

drži reč i ne pocrveni, otkriva sebe"; "Čovek se izdvojio od životinjskog sveta, tako je sebi omogućio da bude veća životinja", "Kada sebe vidi, strah se boji".

Neki pak od najlepših aforizama posvećeni su ljubavi: "Ljubav sobom osvetljena svetli do kraja života", "Zaljubljenik ne zna šta voli, kad iščezne ljubav zna šta je voleo", "Velika ljubav sa bolom raste i traje", "Ako ste doživeli ljubav i niste se ogrešili, to je dar neba". A sve počinje i završava se u Bogu: "Vraćamo se u carstvo, odakle smo došli, noseći sa sobom ono sa čime smo došli."

List "Politika" od 30. maja 2021. objavio je lepu kritiku o novoj knjizi Save Rakočevića "Misli pre svitanja".

Mnoge od ovih misli — aforizama naši čitaoci su imali privilegiju da pročitaju u "Ogledalu" pre nego što je knjiga ugledala svetlost dana, zahvaljujući našem sugradjaninu autoru Savi Rakočeviću.

Ogledalo – 19 godina zajedničkog poverenja. Čitajte nas online: www.serbianmirror.com

pre nego što dobro promislite. Škorpije druge dekade mogu da prihvate pomoć drage osobe i prijatelja koja im se nudi već izvesno vreme. Takođe, ako im se ukaže prilika za putovanje, treba da je prihvate. Porodični problemi mogu da vam odvlače pažnju od posla.

Zdravlje: Problemi sa glavoboljom. Proverite krvnu sliku. Slabost.

STRELAC

Ljubav: Na ljubavnom planu dinamično u drugoj polovini jula. Veze koje tada započnu mogu biti trajne, naročito ako to bude krajem jula. Biće burnih prilagodjavanja. Strelci koji su već zasnovali porodicu imaju manjih neprijatnosti u vezi sa decom, pa im se savetuje da u postupcima budu krajnje odmereni i pažljivi. Partner će vam zameriti ako se ne setite zajedničkog važnog datuma. Očekuje prigodniju pažnju sa vaše strane.

Posao: Puni snage i oduševljenja nalazite u drugoj

polovini jula. Budite mudriji jer ovaj mesec ipak može da bude nepovoljniji za finansije. Početni uspehi sredinom meseca mogu se pretvoriti u prazna obećanja. Pri proceni budite krajnje oprezni. Neće biti suviše da konsultujete i svoje saradnike. Naročito oni ženski bi vam bili od velike pomoći.

Zdravlje: Mogući problemi sa kukovima. Tokom sredine meseca moguće virusne infekcije. Uzimajte više vitamina.

JARAC

Ljubav: I pored silnih obaveza, Jarčevi će ipak naći malo vremena za ljubav. Po svojoj prilici druga nedelja jula je vreme kada će neki od njih obelodaniti svoju vezu sa Bikom koja traje već neko vreme. Ostali će morati da budu brži i prodorniji nego inače ako žele da dodju do osobe o kojoj mesecim razmišljaju. Kraj jula im pruža šansu za to. Ako ustuknu i propuste šansu narednih mesec-dva biće monotono, bar kada je ljubav u pitanju.

Posao: Treba da budete u dobrom raspoloženju jer samo tako ćete ići napred. Punom parom radite da ostvarite željeno. Jarčevi druge dekade su u nepovoljnijem položaju jer su pod pritiskom ambicija koje ne mogu da realizuju. Posao će ih potpuno okupirati pa mnogi od njih i po završetku radnog vremena neće moći da se opuste. To posebno važi za Jarčeve koji se bave trgovinom, pravnim poslovima ili su privatnici.

Zdravlje: Mogući prelomi ili povrede na putu. Možete da izbegnete. Čuvajte se.

VODOLIJA

Ljubav: Nećete biti motivisani kao ranije, ali ćete biti delom opuštenije kada je ljubav u pitanju. Ipak lep period kada je moguće da udjete u ljubavni odnos je u zadnjoj dekadi jula. Vodolije koje su već u srećnoj vezi imaju više vremena za sebe jer je partner preokupiran poslom. Nekima sledi i kraće

razdvajanje zbog neodloženog puta. Napomena Vodolijama prve dekade — ne smete dozvoliti da se familija meša u vaš ljubavni život. To bi samo pogoršalo situaciju.

Posao: Nižete uspehe, posebno krajem meseca. Nekom čekanju je kraj. Veliku pomoć imaćete od prijatelja u znaku Lava ili Škorpije. Snalažljivost, brzina i sposobnost predviđanja ovog meseca će biti natprosečni. Takođe, i inače jaka logika Vodolija, sada se dovodi do perfekcije. Briljiraćete u svim pregovorima, argumentacijama, pa zato ovaj mesec iskoristite za važne kontakte, posebno zadnju dekadu meseca.

Zdravlje: Problemi sa grlom i ušima.

RIBE

Ljubav: Ribe koje još uvek traže ljubav biće prilično nezadovoljne ovog meseca, a ni manje neprijatnosti nisu isključene (prvenstveno ženama). Iz tog razloga većina njih će juli provesti radeći ili

sedeći u kući što je možda najbolji izbor. Ribama koje su u vezi predstoji manji sukob i nervoza ali bez bitnijeg razloga. Partner je u problemima i širi tenziju oko sebe, ali mu ne možete pomoći ako to on ne želi.

Posao: Praktičnost i tvrdoglavost su osobine koje vas najbolje opisuju u predstojećem periodu. Iako ne volite da se bavite novcem, on će vam biti glavna preokupacija jula meseca. Osim što ćete morati da potrošite već zaradene pare, pristizanje finansija je otežano i sputano. Mogu vam pomoći bliski, kao i prijatelji. Intenzivno ćete tražiti bolje plaćen posao. U tom kontekstu od velike pomoći vam mogu biti osobe u znaku Jarca, Ovna i Lava, pa se obratite njima.

Zdravlje: Ako imate problem sa viškom kilograma, pazite se neproverenih dijeta. Može se desiti i da bez određenog razloga težite da neke namernice izbacite iz ishrane, pa su mogući problemi sa stomakom i crevima.

PREPORUKE ZA ZAŠTITU OD VRUĆINE

SUNCE

Toplotni udar je iznenadni kolaps organizma, a nastaje zbog, često naglog, prekomernog povišenja telesne temperature i nemogućnosti organizma da se hladi i temperaturu održi u normalnim granicama. Nastaje usled ekstremno visoke temperature vazduha, odnosno usled pojave toplotnog talasa.

Poslednjih godina uočava se trend porasta temperature u letnjem periodu što utiče na zdravstveno stanje stanovništva..

Sve vreme dok traju velike vrućine pridržavajte se preporuka lokalnih zdravstvenih ustanova koje informišu javnost putem medija (radija, TV, interneta).

Neke od preporuka su:

- Rashladite telo i pijte dovoljno tečnosti;
- Pijte redovno negaziranu običnu ili mineralnu vodu i niskokalorične napitke bez kofeina, alkohola i šećera. Nije preporučljivo piti jako rashladjene napitke. Samo za osveženje u ustima može se rastopiti jedna ili dve kockice leda. Dehidraciju od vrućina možete izbeći uzimanjem razredjenog soka kao što je limunada, i to odrasli svakih 1-2 sata, a deca svakih 15-20 minuta

po jednu do dve kašike ili gutljaj vode. Nemojte čekati osećaj žeđi da biste povećali unos tečnosti, pogotovo kod starijih osoba koje imaju slabiji osećaj žeđi.

• Izbegavajte boravak na suncu u periodu od 10-17 sati, naročito deca, trudnice, starije osobe, srčani bolesnici i bolesnici s hroničnim bolestima (mentalne bolesti, dijabetes i dr.)

• Tuširajte se ili kupajte u mlakoj

vodi. Druga mogućnost je zamotati se u hladne i mokre peškire ili se rashladiti mokrim sundjerom, kupkom za noge, i sl. Deci treba mokre peškire stavljati na noge i ruke.

• Nosite laganu, široku i svetlu odeću napravljenu od prirodnih materijala. Ako idete izvan kuće stavite šešir širokog oboda ili kapu i sunčane naočare, a korisna su zaštita od direktnog sunca i suncobrani i lepeza za rashladjivanje vazduha.

• Koristite laganu posteljinu, po mogućnosti bez jastuka kako bi izbegli akumulaciju toplote od tela.

• Jedite češće male i što tečnije obroke. Izbegavajte hranu bogatu belančevinama. Ako ste u mogućnosti, pripremite mešano sveže voće, tzv. "smoothie" ili skuvajte laganu supu, koja će organizmu vratiti izgubljene minerale, vitamine i elektrolite.

Rashladite svoj dom

• Nastojte da rashladite prostor u kome živite. To je posebno važno za decu,

osobe starije od 60 godina ili osobe sa hroničnim zdravstvenim problemima.

Važno je piti dovoljno tečnosti, jer znojenjem gubimo više tečnosti, čime dolazi do dehidracije i povećanog viskoziteta krvi, što može izazvati trombozu, moždani udar (šlog) ili infarkt srca.

Klonite se vrućine

• Izbegavajte izlazak u najtoplijem delu dana.

• Izbegavajte naporan fizički rad. Ako morate naporno raditi, činite to u najhladnije doba dana, što je obično rano ujutro u periodu od 4-7 sati i posle podne nakon 17 sati.

• Redovno koristite sredstva sa zaštitnim faktorom od štetnog UV zračenja. Naročitu brigu treba posvetiti novorođenčadi i maloj deci. Za njih treba koristiti zaštitna sredstva s najvećim faktorom i obući ih u laganu odeću koja će ih takodje štititi od UV zraka.

• Prilagodite svoje izlaganje sunčevom UV zračenju uvažavajući dnevne promene vrednosti UV indeksa.

• Ako vozite, izbegavajte putovanja u najtoplijem delu dana.

ZNAČAJ CINKA ZA OGRANIZAM

HRANA BOGATA CINKOM

Cink se prirodno može naći u odredjenim vrstama hrane, kao dodatak drugoj hrani, ali i kao dijetetski suplement. On je odgovoran za brojne funkcije u ljudskom organizmu i pomaže stimulaciju aktivnosti oko 100 različitih enzima. Nizak nivo cinka u organizmu čini da postajemo skloniji razboljevanju.

Ovaj hemijski element nam je potreban svakog dana u malim količinama kako bismo ostali zdravi i kako bi organizam funkcionisao kako treba. Cink pomaže telu na različite načine, on asistira u: stvaranju hormona, rastu i oporavku poboljšava imunitet i olakšava varenje. Takodje, ponaša se kao antioksidans u telu i bori se protiv štete koju organizmu čine slobodni radikali. Neophodan nam je i zbog hormonalne ravnoteže, jer ukoliko imamo i mali nedostatak cinka, povećava se mogućnost neplodnosti ili dijabetesa. Bez dovoljno cinka u ishrani, moguće je da osetimo negativne efekte kao što su često razboljevanje, veći osećaj umora i malaksalosti, loša koncentracija, usporen rast i nesposobnost tela da zaceli rane.

SIMPTOMI NEDOSTATKA CINKA

Nedostatak cinka je česta pojava širom sveta i najčešći je ukoliko osoba ne jede dovoljno hrane koja sadrži ovaj element ili kada neko ima problema sa apsorpcijom cinka, usled problema sa varenjem. Najveći nivoi cinka se mogu naći u hrani bogatoj proteinima, naročito proteinima životinjskog porekla, ribi i mlečnim proizvodima. Isto tako, može se naći u mahunarkama i žitaricama, ali nije jednaka apsorpcija, kao iz mesa. Istraživanja čak pokazuju da u zapadnim zemljama u kojima se više jedu ugljeni hidrati, veći broj ljudi pati od nedostatka cinka.

Najveći rizik od nedostatka cinka imaju ljudi koji jedu više biljnu hranu, dakle, vegani i vegetarijanci, oni koji imaju problema sa varenjem, a veruje se i da žene koje piju kontraceptivne pilule ili koje su na hormonalnoj terapiji, mogu imati veći rizik od nedostatka cinka.

Najčešći simptomi koji ukazuju na nedostatak cinka:

- Promene u apetitu;
- Promene u čulima mirisa i ukusa;
- Dobitak ili gubitak kilaže;
- Gubitak kose;
- Probavni problemi, uključujući

dijareju;

- Nizak imunitet;
- Hronični umor;
- Neplodnost;
- Loša koncentracija i pamćenje;
- Hormonalni poremećaji,

zaraženih kancerogenih ćelija. Nedostatak cinka može znatno da pogorša funkcionisanje imunog sistema.

2. Pomoć pri učenju i pamćenju

uključujući teže simptome PMS-a ili menopauze;

- Sporija mogućnost zaceljenja rana, infekcije i iritacija kože.

Najveće koristi od cinka:

1. Regulisanje imunog sistema

Prema Evropskom imunološkom žurnalu, ljudskom telu je potreban cink kako bi se aktivirale T (te) ćelije koje pomažu telu na dva načina, u regulisanju i kontrolisanju odgovora imunog sistema i u napadanju

Istraživanje sprovedeno na Univerzitetu u Torontu i objavljeno u žurnalu "Neuron" pokazalo je da cink ima ključnu ulogu u regulisanju toga kako neuroni komuniciraju jedan sa drugim i utiču na to kako se pamćenje formira i kako učimo.

3. Lečenje prehlade

Uzimanje cinka kao dodatka ishrani pomaže u smanjenju dužine trajanja i jačine obične prehlade kod zdravih ljudi, ukoliko se cink uzme u roku od

24 sata od pojavljivanja prvih simptoma prehlade.

4. Zaceljivanje rana

Cink igra značajnu ulogu u održanju strukture kože i pacijenti kojima se hronično pojavljuju rane ili čirevi često imaju manjak cinka, te stoga moraju povećati unos, bilo nanošenjem na kožu, bilo kroz suplemente i ishranu.

5. Balansira hormone

Još jedna uloga cinka jeste u balansiranju hormona, uključujući i insulin, glavni hormon koji je uključen u regulaciju šećera u krvi. Cink je koristan za šećer u krvi jer se spaja sa insulinom, koji se adekvatno skladišti u pankreas i ispušta kada glukoza udje u krvotok.

6. Održava zdravlje

srca jačajući krvne sudove

Cink je potreban i za regulaciju zdravlja ćelija u okviru kardiovaskularnog sistema, dok u isto vreme smanjuje zapaljenje i oksidativni stres. Endotelijum, tanak sloj ćelija kojim su obloženi zidovi krvnih sudova, delimično se oslanja na dovoljne nivoje cinka. Cink pomaže zdravlju srca, podržavajući zdravu cirkulaciju, s obzirom na to da pomaže kao prirodan lek za visok pritisak.

Izvor: www. Kodren.com

ZA BEOGRAD

**Dragom tati Zoranu,
srećan rođendan želi njegov sin Filip i
redakcija Ogledala.**

**Srećan rođendan
PETRU PETROVIĆU
Puno zdravlja, sreće, ljubavi i uspeha u životu
žele:
ćerka Leila i majka Slavica.
Iskrenim čestitkama se pridružuju bratanac
Aleksandar jr, brat Aleksandar i snaha Katarina**

**Maši i Kostu srećan rođendan
žele brat Novak, tetka Marijana
i teća Predrag.**

MALI OGLAS

Looking for a CDL driver with minimum 1 year experience for 2017 Volvo Automatic for over the Road. Very good Pay. Home on Weekends. \$7,000 sign in bonus available. There is lot more to the offer please call **847-452-4058 Iliana**

Kulinarstvo Maje Radović

Maja Radović

PITA

porekla i podrazumeva vrstu jela koja se pravi od rasukanog testa, dok je gibanica egipatskog porekla (giban-sir). Kad je reč o gužvarama kore se uglavnom cepkaju ili gužvaju, a potom zalivaju filom. Postoji još mnogo drugih načina u pripremanju ovog specijaliteta.

U Srbiji vlada gibanca, a u Bosni, odakle sam poreklom, vlada pravilo: "Sve su pite, samo je burek sa mesom". Fascinantna bosanska tehnika razvlačenja kora od samo 3 sastojka; brašna, vode i malo soli, koja će nakon pola sata prerasti u testo i moći se razvući preko celog stola zaista je za svako divljenje. Primitila sam da se

svaka pita u Bosni mota na drugačiji način. Recimo krompiruša se uvek pekla u okrugloj tepsiji u obliku puža, a bučnica ili bundevara kako je nazivamo u Srbiji uvek na trake. Janjuša u Bosni, a gibanica u Srbiji se uvek slagala, a nikad motala. Burek se uvek motao u pužice, dok se širom Srbije pravi od slaganih kora.

U Bosni burek je pita sa seckanom junetinom i lukom. To nikad nije mleveno meso, a tajna dobrog bureka je u junećem butu, puno luka i bibera. Da bi jufka bila mekša pita se nakon zalivanja sa temeljcem od govedine ili junetine ostavlja još pet minuta u ugašenoj rerni dok ne upije svu

tečnost.

Testo: 500gr. mekog brašna, 260 ml mlake vode, prstohvat soli i 1 kašika ulja.

Fil: 600 gr. seckane junetine od buta, 4-5 sitno seckanog crvenog luka, 1/2 kašičice bibera, 1-2 kašike ulja.

Umesiti testo, oblikovati ga u 8 loptica i pustiti da odstoji pola sata. Loptice premazati uljem.

Na zagrejanom ulju propržiti luk, zatim dodati seckano meso, biber i so pa dinstati dok meso ne porumeni.

Na radnoj površini rastanjiti testo, naneti fil na duži kraj i urolati. Smotati u pužice. Tako svih osam puta. Stavljati pripremljene bureke u nautlenu tepsiju i peći na 200 C 30-40min. Služiti vruće uz kiselo mleko ili jogurt.

Za Ogladalo specijalno skandinavke radi Jovan Novaković

		DUBOK MUŠKI GLAS	STARII FUDBALER ŠIRER	ITALIJANSKA GLUMICA, ĐOVANA	MESTO NA OSTRVU KRKU	AFRIČKA PTICA TRKAČICA	ENERGIJA	REPRO-MATERIJAL	DOKAZ ZA ODSUSTVO SA MESTA ZLOČINA
	BARONOVA KČI								
	GRAD U NEVADI						ILINOIS	POZNAVALAC EZOTERIJE	
	DIRIGENT I KOMPOZITOR, ANTONIO								
		GRAD U SRBIJI	ZALIV U C. GORI				OVAS	VRSTA DUGOPRUGAŠA	
BELGIJA			MVP EVROLIGE	KONJSKA OPREMA	VRSTA KREČNJAKA				
	INICIJALI GLUMICE NOVAK	GLAVNI GRAD ITALIJE	DEO RUKE	KISEONIK	IZRADITI VALJANJEM				ŽITELJ IČIČA KOD OPATJE
STADO					GRAD U FRANCUSK. OPONAŠATI RIKANJE		BUGARSKA PEVAČICA	DOKSAT, TREM (MN.)	
REKA U AFRICI				OTAPALO	IME GLUMICE KEMBEL				
	NEGOVATI RUKE							ISTOK	NAZIV
RASTOPITI SE KOPNECI									
FOSFOR		MVP NBA LIGE	DESET LITARA						
INICIJALI PISCA DOMANOVIČA			PAPSKA DRŽAVA	REOMIR				MILI-AMPER	
SKANDINAVSKI SITAN NOVAC				JAP. MARKA AUTOMOBILA	STR. SVETA			IME GLUMICE ARČER	AMPER
INICIJALI GLUMCA KOSTNERA			MORSKA VILA (DEM.)	OBLAST U DALMACIJI					IMAGINARNA JEDINICA
PLODNA MESTA U PUSTINJI					SPORTS MEDIA INC.	GLUMICA KOLESAR			
NAJVEĆA ŽIVOTINJA NA ZEMLJI									
ŽITELJ NIGERA									EKIPA
KOŠARKAŠKI TRENER, MESINA					ITRIJUM	OPERATIVNI CENTAR			
PUSTINJA U INDIJI				TAMNI DEO DANA (MN.)	NEPER				
ŽITELJ IRANA									METAR

VAŠA POEZIJA

PROLEĆE

Budna priroda čarobnom palicom
Budi žbunje, travu, drveće,
Po celom pejzažu zelenilo buja,
U beskraju boja radja se cveće.

Sa dugog puta ptice se vratile,
Uz muziku grade gnezda vredno,
Šumska bića ne kriju se više,
Vedro nebo il' kiša njima svejedno.

Mlade žene ruka, noga golih
Pogleda željne, čari svoje nude,
Na ulici, u parku tu su i mladići
Primećuju izazov, želje se bude.

Čudljivo proleće zna i da plaši
Nabujalom rekom načini poplave,
Besnim tornadima razori naselja,
Time gubi ugled, deo svoje slave.

		7	5		9
			8	2	
	8		6	1	7
					4
					7
3	4			9	5
1					
2	1	9	4		3
	5	2			
6		8	7		

	4			9	5
		5	3	8	
					6
				6	9
1	4			5	9
9		4	8		1
		2	7		5
	2	6			4
			4	7	1
1	2				4

VICEVI - VICEVI - VICEVI - VICEVI - VICEVI - VICEVI - VICEVI - VICEVI - VICEVI

Devojka: Jesi li ručao?

Momak: Jesi li ručao?

Ona: Ti to mene zezaš?

On: Ti to mene zezaš?

Ona: Hajde da se venčamo!

On: Ručao sam...

***

Subota popodne, uskoro će da počne utakmica između "Zvezde" i "Partizana", a Perica sedi kod kuće.

— Sine, — pita ga majka, — je l' ti to nećeš na derbi?

— Neću, mama!

— Gle, a zašto? Dosad si uvek išao! — Znaš, naši u poslednje vreme loše igraju, stalno gube...

— Slušaj, Perice, — reče majka, — nije važno to što su oni gubitnici, ako ti iskreno

voliš taj klub! Perica se zagleda u majku, pa uzdahnu:

— Sad mi je jasno...

— šta ti je jasno?

— Pa, sa takvim rezonima, nije ni čudo što si se udala za tatu!

TESLA AIR**HEATING & COOLING APPLIANCES****24 HOUR SERVICE****SRBO KONSTATINOVIC****Commercial & Residential****Cell: 708.307.2816****Tel: 708.802.4160****srbolis@yahoo.com**

*Za udobnost, toplotu
i svežinu u vašim
domovima i
poslovnim prostorima*

TESLA AIR

SRPSKI FILMSKI FESTIVAL ČIKAGO

Poštovani ljubitelji filma,
Srpski filmski festival Čikago planiramo za prvi vikend u decembru,
kada se i obično održavao svih prethodnih godina.

Upravo radimo na selekciji filmova. U pregovorima smo sa
glumcima, režiserima i producentima, gostima festivala.

Nadamo se da ćemo ove godine od 2 - 5 decembra održati još
jedan uspešan festival Srpskog filma u Čikagu i zadovoljiti ukus vas
ljubiteja dobrog domaćeg filma. Kao i da ćemo festival održati
u potpuno bezbednim uslovima za sve nas.

Odbor Srpskog filmskog festivala Čikago.

Chicago
SERBIAN
FILM FEST

POŠALJITE ČAROLIJU SA LIČNIM PEČATOM
Autorska dela kao korisni proizvodi - sa ličnom
porukom, za Vaše najmilije u Srbiji.

<http://molinasurprise.com/prodavnica/molinasurprise.com>
molina.surprise@gmail.com
<https://www.facebook.com/molinasurprise>
<https://www.instagram.com/molina.surprise/>

**Осигурајте Вашу
породицу**

**Одложите
плаћање
порезана
камату**

Српски народни савез

Најстарије српско добротворно друштво у Америци које постоји од 1901. године нудећи полисе животног осигурања и штедњу за Вас и Вашу фамилију, кумове и пријатеље.

Штедња(Annuity) на осам година(SAVER 8) је 5%*

*Загарантована камата за прву годину

Штедња (Annuity) SAVER 6&SAVER 2

Полисе животног осигурања:

За цео живот (Whole/Ordinary Life)

Са фондом за образовање (Education Life Saver Plan)

Ограничена на 10 година (10-YearRenewableandConvertibleTermInsurance)

Позовите Главну канцеларију Српског народног савезана **412-458-5227** или на имејл: snf@snflife.org

Веб сајт: www.snf4u.com и www.snfpaper.org

**Generalni sponzor
Srpskog filmskog festivala
Čikago 2019.**

RENTIRANJE I PRODAJA KAMIONA

- ✓ NOVIJI KAMIONI
- ✓ UKLJUČENE POPRAVKE
- ✓ BEZ LIMITA NA MILJE
- ✓ IFTA UKLJUČENA
- ✓ OSIGURANJE KAMIONA (BOBTAIL)
- ✓ UKLJUČENA REGISTRACIJA
- ✓ POPUSTI KADA SE ODMARA
- ✓ MOGUĆNOST OTPLATE KAMIONA SA 0 DEPOZITA (DOWN)
- ✓ 1000\$ NEDELJNO FIKSNA CENA

KONTAKT

 205 W GRAND AVE SUITE 123
BENSENVILLE, IL 60106

 (630)506-8869
Vlada

